червень 2010
June 2010

ПРОМІНЬ

Promin

50

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

ПРОМІНЬ
РІК XXXXX ЧЕРВЕНЬ Ч.6
видає
СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Виходить раз у місяць
Головний Редактор - Орися Сушко
Редактор - Оксана Сушко
Редакційна Колегія
Зеня Юзик
Соня Бейзик
Галя Липка
Референтки Променя
Галя Щерблюк
Ольга Лугвиненко
Річна передплата в Канаді - $25.00
Передплата до інших країн -US$30.00
Одне число - $3.00 (Включає 'GST')
Редакція застерігає собі право скорочувати та поправляти надіслані матеріяли

PROMIN
Box 57268
Jackson Station
Hamilton, Ontario, Canada
L8P 4X1
Fax: 905-524-5362
e-mail -promin@sympatico.ca

PROMIN
published monthly by
UKRAINIAN WOMEN'S
ASSOCIATION OF CANADA
VOL XXXXX JUNE No.6

Editor-in-Chief - Orysia Sushko
Telephone 905-572-9626
Editor - Oksana Sushko
Editorial Committee:
Zennia Yuzik
Sonja Bejzyk
Halia Lypka
Promin Conveners -
Helen Scherbluk
Olha Lugvynenko
Administrator - Oksana Sushko
Telephone 905-572-9626
Subscription in Canada - $25.00
Other Countries - US $30.00
Single copy - $3.00
(GST is included)
The editors reserve the right to edit submitted materials
Publication Mail Registration No. 09580
International Standard Serial number
ISSN 038021-40
Agreement No. 40011733

Формат - Оксана Сушко
Layout - Oksana Sushko

ЗМІСТ Contents

2 День Батька ..... Fathers' Day
6 Жіночі Постаті ..... Women of Influence
8 Життя і Культура ..... LIfe and Culture
10 Духовнітсь ..... Spirituality
14 Із Світу ..... Around the World
17 Вісті з Централі ..... News from the National Office
18 Нашим Найменшим ..... For our Children
20 Громадська Хроніка ..... Community Events
26 Квіти Незабутнім ..... In Memoriam
32 Від Наших Читачів ..... From our Readers

We acknowledge the financial support of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP) toward our mailing costs, PAP Registration No. 09580

Canada

Союз Українок Канади
Ukrainian Women's Association of Canada
National Office
Box 102, Cudworth, SK S0K 1B0
Phone - 306 256 7013
E-mail - pz.yuz@sasktel.net

Редакційна Editorial

Слава Ісусу Христу!

Місяць червень багатий на природню красу, на зелень, на квіти і на тепле обімаюче повітр'я, яке огріває наші душі і наші серця. Цей розквіт можна порівняти до розквіту життя, яке час від часу потребує відсвіженої сили, енергії і надії.

І хоч припиняємо нормальну зимову організаційну активність часто маємо нагоду брати участь в інших цікавих подіях, які відбуваються під час літнього сезону.

Цього літа відбудеться Собор нашої Української Православної Церкви в Канаді. Це важлива подія в нашому церковному житті і ми, своєю присутністю, повинні взяти активну участь в програмі Собору.

Не менш важливим є участь нашої молоді в різних літніх курсах на оселях, в Інститутах або в Колегії Св. Андрея. Тут вони матимуть нагоду підкріпити своє знання мови, літератури, історії, мистецтва, і.т.п. Беручи участь в таких програмах молодь має нагоду познайомитеся із молоддю з різних сторінь Канади.

Сердечно вітаю всіх батьків і дідусів з нагоди ДНЯ БАТЬКА. В родині батько має, на рівні з матір'ю, велику відповідальність відносно виховання дітей і втримання родини на високому духовному і культурному рівні. Бажаємо їм кріпкого здоров'я і многих, многих літ.

Ірися Сушко

This summer will be seven years since my Dad's soul departed from this earth. Sometimes the memory feels as close as just yesterday, and at other times, it feels as though decades have passed.

Death transcends all time, at least insofar as our mere mortal minds have the limited capacity to understand. As my physical eyes watched Dad breathe his last breath, the eyes of my heart yearned to perceive the real path of his soul, embarking on its new journey -- a journey whose destination remains shrouded in mystery and hope, until our very own souls traverse that unimaginable expanse....

The Church offers us a holy infrastructure, reminding us at each Divine Liturgy to pray for the peaceful repose of our loved ones and for a merciful reckoning with our Maker, just as we seek these gifts for ourselves and for others still living on this earth. In doing so, we call to mind the once tangible presence of that person, acknowledging that while they may have ceased to exist in body, the spirit which imbued their body with hope, dreams, accomplishments, sorrows, loves and frailties, is as real as it ever was.

On Dad's tombstone are engraved the Ukrainian words of our beloved poet Taras Shevchenko: Remember me with a soft, kind word. Happy Father's Day, Dad. Vichnaya Pamyat!

Оксана

Батько і Син

Ніколи ще Василь не чувся таким втомленим після праці, як сьогодні. Не тому, що праця була тяжка, як учора, як щодня, але він чомусь почуває себе таким утомленим, таким безсильним, що болять руки, болять ноги, болить голова. Але добре, що день незабаром скінчиться і він зможе піти додому і відпочити.

Сонце хилиться за вікном його фабрики, воно ховається одним кінцем за високого комина, з якого безустанку підноситься догори чорний дим. І це була якраз та пора, коли ще за годину на подвір'ї фабрики почується гудок, який щодня в тій самій порі припиняє працю. Але та остання година чомусь так довго тягнеться. Сонце ніби зачепилося за комина і стоїть непорушно на одному місці, а Василеві так бажається, щоб воно якнайскоріше сіло за будинками на спочинок. Бо і йому так бажається сьогодні того спочинку, більше ніж коли-будь перед тим.

Василь обходить свою машину, пильнує правильного крутіння коліс, дивиться, чи паси не спадають від того, що на машині сьогодні, а потім сідає на стілець, на якому лежить залойозена подушка, пошита із старої його маринарки. Звідси, де він сидить, видно крізь вікно на вулицю. Там гуркотять трамваї, трублять авта, продавець газет запрошує купити вечірнє видання газети і його тонкий юначий голос лящить в Василевих вухах.

А машина тихо обертається, крутиться справно, ніби вона жива і знає, що Василеві не дуже то хочеться вставати зі свого стільця, якщо вона затримається. Інші машини також гуркотять, але вони Василя не обходять.

Нарешті на подвір'ї почувся знайомий йому гудок. Машини всі нараз стали, в великій фабриці запанувала тиша.

Василь швидко накинув на ліве рамено свою маринарку і вийшов на вилицю. Літній день кинув йому в обличчя прохолодою передвечір'я і гірким запахом проїжджаючих автомашин. На вулиці міста збільшувався рух, в усі боки пливли безконечні валки блискучих авт.

Затримавшись на червоному світлі, Василь чекав переходу, а потім пустився схилом горбка до парку, який простягався кучерявий кущами майже до самої річки. Там йому треба перейти міст, а за мостом - його старенька, але опрятна і завжди чиста хата. Він ішов парком поміж кущами давно відцвілої черемхи, йшов утомлено, байдуже дивлячись собі під ноги. Білки стрибали йому через стежку, але він сьогодні їх ніби не бачить. Раніше він завжди залишав у кишені окрушини хліба із свого полуденку, які розсипав у парку білкам і пташкам, але сьогодні він немає окрушки, не має нічого. Іде і чує, що йому треба присісти на лавці, треба відпочити. І він сідає. Кладе на поруччя маринарку, підпирає рукою голову і сидить. Тяжкі думки розпирають голову і вона дуже тяжка сьогодні. Звідси і походить його утома, звідси й тягнувся йому такий довгий і тяжкий день, така важка праця. Над головою йому цвіринькає пташка, шепотить кущ бузку, але Василь того не чує. В нього тільки одна і та сама думка:

- Чи прийшов? . . . . Де ж він може бути? Чому не вертається додому? . . .

Чорна тінь липи лягла на Василеве обличчя і від того воно зробилося ще темніше. На ньому лягли такі самі темні зморшки, під очима стали смуги, ознаки туги і горя.

На недалекій вулиці нараз сильно затрубіло авто, заскрипіли гамульці і Василь прокинувся із свого тяжкого забуття. Взяв свою маринарку і пішов за браму в напрямку річки. На другому

березі човни скидали якісь скрині, біля них метушилися робітники, але Василь сьогодні нічого не бачить. Він нікуди не оглядається, на ніщо не звертає уваги, на ніщо не реагує. Сьогодні він неживий, мертвий, хоча і проробив день, а тепер по праці йде додому. Але справжнього життя в собі він майже не відчуває. Отак здається впав би на хідника, закрив би очі, щоб нічого не бачити, не відчувати, а заснути твердим сном.

За мостом вузенька вулиця, з обох боків обсаджена деревами, провадила до його хати. Тут хати не такі як на середмісті, вони окружені дерев'яними загородами, обсаджені квітами, попритулювалися до себе, ніби рідні сестри. Його хата між ними і він уже бачить її вікна, в яких блищить проміння сонця. Василь приспішує втомлені кроки і ступає сходами до дверей. На дорозі його зустрічає дружина. Вона також зажурена. На обличчі видно сліди недавніх сліз. Вона взяла з плеча Василеву маринарку, торкнулася його руки. Василь зітхнув і сів на кріслі, яке завжди стояло на коридорі. Подивився на дружину і спитався:

- Немає Богдана?

- Ні нема, - відповіда дружина, тримаючи руку на плечі чоловіка. - Нема, але Карпо казав, що бачив на автобусній станції подібного хлопця до нашого Богдана. Може прийде . . . Але не треба аж так перейматися. Журбою ми собі не поможемо, а пошкодити можемо. Зокрема ти, як мужчина, як батько, повинен триматися краще. Це ж, бачиш не тільки наша така доля, але це доля багатьох батьків. Такі тепер часи і ми мусимо терпіти, просити в Бога сили і надіятися на Нього.

Василь слухав мову дружини і вона була ніби ліки на його зболілу душу. Він узяв її руку. Вона була тепла, трохи дрижала.

- Не можу, Олено, не можу збагнути - казав Василь, чомусь простягаючи кожне слово. - Ти ж сама знаєш, що я його любив понад усе на світі, бо ж він у нас один. І я ніколи не думав, що тієї моєї любови він не бачить, не відчуває. Вона ж була видна на кожному кроці, її він повинен був бачити щодня. А він не бачив. Оце мене найбільше болить, що він не відчув того, що батьки його люблять. Виходить, що немає в нього чуття, немає серця. А це найгірше. Людина без серця може допуститися найгіршого, може зв'язатися з поганим товариством і принести нам найбільший сором.

- Василю, - казала дружина, дивлячись в його очі, - наперед нічого не можна казати. На небі ще є Бог і Він може засвітити світло в найтемнішу ніч. Тобі тільки треба триматися і мені помогти . . . Уставай і піди помийся від праці. Вечеря вже готова.

Василь устав, тримаючись за стіну, ніби старець. Холодна вода повернула йому свіжі сили, підбадьорила його настрій, але голова не переставала боліти і він поклався на свою м'яку канапу. Дружина принесла йому сюди вечерю, поставивши на маленькому столику і для себе порожню тарілку. Вечеряли мовчки, але обоє мали ту саму думку:

- Де то їхній Богдан? Що він робить, чи має що вечеряти сьогодні? . . .

А Богдан справді не мав що їсти і сьогодні під вечір приплентався змучений і обдертий до свого міста. Півтора місяця він блудив темними вулицями чужих міст, спав на автобусових станціях, в густих заростях на березі річки, шукав по смітниках ресторанів недоїджених кусочків хліба і картоплі. За той час він ні разу не мився, йому відросло волосся, борода, він не був подібний до того, яким він був перед тим. Його напевно не пізнали б ні батько, ні мати, ні сусіди. Але він тим не переймався, бо бачив, що він не один такий, а їх багато, цілі армії.

Але тепер він прийшов до свого міста. Тут на затишній вулиці є хата його батьків, де він народився і де провів своє дитинство. І перед тим, як піти десь далеко в світ, і піти востаннє, щоб більше ніколи не вернутися, він вирішив ще раз хоча здаля побачити свою хату, а може побачити ще матір, батька. Все ж таки вони його батьки, колись, як він був малим, вони любили його. Він це відчував, бачив, досвідчив багато разів. А потім батько змінився, змінилася і мати. Вони не дозволяли йому дружити з тим, з ким він хотів дружити. Вони забороняли йому пробути всю ніч там, де він хотів бути. Вони поставили йому в хаті закони, ніби в війську, а це ніяк не пасувало до нього. Інші хлопці робили те, що вони бажали і батьки не вмішувалися до їхнього життя. А йому вже пішов двадцятий рік, коли він має повне право так думати, як він хоче, так жити, як він бажає і йти туди куди йому хочеться, - і Богдан повністю був переконаний, що ані мама, ані тато його не люблять, бо коли б любили, то не боронили б йому робити те, що він бажає. Те переконання посилили в нього його друзі, які також лишили батьків, сновигаючись разом із

ним по різних темних місцях. Над містом стояв вечір, який так був знайомий Богданові. Таких вечорів він бувало з батьком виходив до недалекого парку, зокрема восени, коли з дерев спадало сухе листя і вони його згрібали на купу. Батько, ніби мала дитина, лягав до землі обличчям, а він нагортав на нього купу сухого листя. Потім батько зривався, гарчав так, як гарчать ведмеді, листя розліталося на всі боки, а Богдан голосно сміявся. Ось тут ще росте це дерево, він його бачить у темряві. Там далі ті самі гойдалки, на яких він вигойдувався. Вони висять на підпорах, злегка самі від себе погойдуються, але на них нікого немає. Вже пізній вечір.

Богдан іде далі. Він пригадує своє дитинство і в його душі щось ворушиться, щось пробуджується. Чи ж справді батько його не любить? - думає він і прискорює свої кроки.

За деревами заблищала ріка. В її воді відбиваються світла електричних лямп, що рядком стоять на березі, обведені огорожею. Тут недалеко знайома йому вузенька вулиця, кудою він довгі літа ходив до школи. За кущами сусіднього бузку вже видно вікно його рідної хати. Богдан йде між хатами, намагається тримати себе по-мужньому, але чує, що в нього щораз то менше відваги і сили. Чого він іде, то він і сам не знає, але якщо він уже тут, то хоче подивитися на свою хату, може крізь вікно побачить батька, матір . . . А потім піде . . . піде назавжди.

Вікно його хати відчинене, в ньому блищить світло лямпи, яке падає на рівно скошену траву, а також на кущі квітів, які ще цвітуть. Туди світло не доходить, у квітах залягла темрява. Богдан присів у тій темряві, ніби злодій, ніби якийсь злочинець. Над ним хилиться молода яблуня. Він пригадує , що ту яблуню вони обидва з батьком садили, коли він ще був малий. Батько обгортав яблуню землею, обтискав навкруг великим своїм чоботом, а він, малий, тримав обома руками лопату, яка була трохи вища за нього. Батько похилив яблуню набік, щоб їй не перешкоджали інші дерева і казав до матері, яка саме вийшла з хати:

- Дивився, поки ця деревина молода, її ріст можна скерувати, куди ти бажаєш. Коли ж вона виросте на велике дерево, тоді її можна тільки зломити . . . Тільки зломити, - повторив батько і подивився на свого сина, що стояв біля матері.

Давно це було, Богдан був зовсім ще малий, але чомусь він батькові слова запам'ятав. І тепер, під тією самою яблунею вони йому чомусь пригадалися. Він озирнувся назад, подивився на яблуню, вона хитала над ним своїм віттям. Від відблиску світла у вікні він побачив на ній кілька ще недозрілих яблук.

За хатою нараз рипнула хвіртка і Богдан нишком приліг між високими квітами. Двоє мужчин ішли від воріт на подвір'я, напівголосно розмовляючи з собою:

- Кажуть, що Олена тримається ще краще, але Василь зовсім занепав на силах. Висох, як тріска, ходив до лікаря, і бояться, що через те все він може зовсім заломитися, - казав чоловічий голос у темряві. Богдан пізнав, що це був голос його дядька, батькового брата. Він ще щільніше приліг до землі, ховаючи голову між квіти.

- І ти думаєш, що це все через те, що син пішов з дому? - почувся інший голос.

- Так, тільки через те. Василь його кріпко любив. Пильнував його, ніби власного ока, а тут ось сталося таке нещастя, - знову почув Богдан дядьків голос і знову глибше впірнув між квіти.

- Бо він сам винуватий, - вже трохи голосніше казав якийсь інший мужчина, якого Богдан не міг пізнати, - Коли б це мій син, я б з ним не так повівся. Різки йому треба було з самого малку, а Василь, як видно, різки жалів. А тепер вже пізно. Тепер його буде виховувати поліція, а потім в'язниця. Василь винуватий сам та й годі, - закінчив той самий голос з притиском на останньому слові. І Богдан аж тепер пізнав, що це був голос їхнього сусіда, Грицька, якого город починається зараз за їхнього хатою.

Мужчини пройшли біля кущів, звернули на подвір'я і стали перед сходами. Потім двері тихо рипнули і вони ввійшли до хати.

Богдан став на коліна, притримуючи рукою розхристану сорочку. Він так коліньми і руками вийшов з-за квітів і підсунувся до самого вікна, яке було відчинене. Потім підсунувся ще ближче до вікна, тяжко дихаючи. В ньому кипіла непогамована злість до свого сусіда, а при тому душу його сповнювало щось таке, що він не

продовження на ст. 31

"Blessed is every one that feareth the Lord; that walketh in His ways. For thou shalt eat the labor of thine hands: happy shalt thou be, and it shall be well with thee. Thy wife shall be as a fruitful vine by the sides of thine house; thy children like olive plants round about thy table. Behold, that thus shall the man be blessed that feareth the Lord. The Lord shall bless thee out of Zion: and thou shalt see the good of Jerusalem all the days of thy life. Yea, thou shalt see thy children's children, and peace upon Israel."

(Psalm 128)

Father's Day

There is no doubt that mothers play an all-important leading role in the lives of their children. They are the obvious heroes of child rearing. But what about a father's role? Just how important are the dads of the world compared to the almighty image of mother? Different, but most certainly just as important.

Dads are the solid foundation of our lives. They are the shore we swim to when our arms and legs feel increasingly tired. They are the strength we rely on as we take our first tentative steps into the world. Dads can be tender, tough, fragile or powerful but they are probably the most uncomplicated love we will ever know.

For daughters, Daddy is the first man they adore ... the first man whose eyes shine with overwhelming amazement when they look at us. He is the first man to fall in love with us.

For sons, Daddy is the idol they first aspire to emulate ... their mirror image of what will be and possibly the only man they will ever feel comfortable loving.

Daddy is the first man who held us, as a loving parent, with a lump in his throat so huge, only the joy of that love could erase the overwhelming pain of choking on unexpected raw emotion. I think when a father holds his newborn baby, he is touched by pure vulnerability for the first time in his adult life, leaving him forever humbled by the unexplained miracles of life.

For mothers, the father of our children is the one person we can trust to watch over our babies as closely as we would. We are secure in the knowledge of their love for our precious offspring. Dad is the only other person in the world as fascinated with every nuance and murmur of our babies. He is the one person on the planet with whom we can indulge our need to brag and carry on about our kids' accomplishments and heartaches ad nauseum ... one who will be just as interested and never yawn in the face of our devotion.

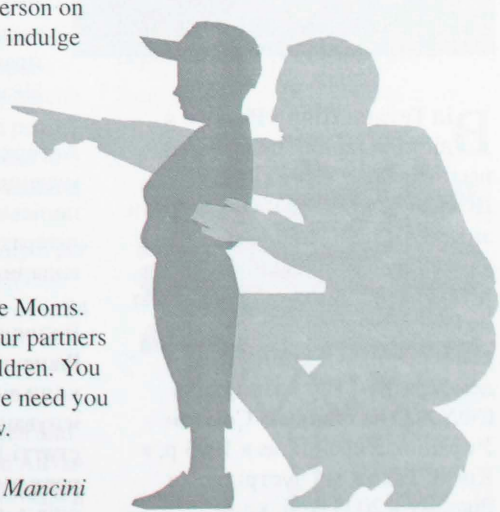

Without Dads, we wouldn't be Moms. Thank you, Dads, for being our partners in this business of raising children. You are our trusted soldiers and we need you more than you will ever know.

Rexanne Mancini

Знайомтеся - Союзанки з Рівненщини

Від Тетяни Піяр з Рівного я дістала гарний подарунок-несподіванку: книжку «НАША ДОЛЯ - СОЮЗ УКРАЇНОК». Ми знялися з пані Піяр давно. Вона, учителька української мови та літератури, приїхала делегаткою на першу Міжнародню конференцію «Українка і демократія», яку влаштувала СФУЖО на спілку зі Союзом Українок України ще в 1993 р. в Києві. Також ми зустрілися в Рівному в 2005 році, коли союзанки в світлиці Союзу Українок відзначали 100-ліття з дня народження письменника Уласа Самчука і я мала велику приємність брати в тім святі участь.

А сьогодні Тетяна Піяр - автор небуденної книжки. Книжка вийшла 2007 році з нагоди 80-річчя створення та 15-річчя відродження СУ на Рівненщині.

Це збірка розповідей та документів про жінок Рівненщини, які давно-давно створили СУ і дали міцну підставу сьогоднішньому СУ, як і про жінок-сучасниць, які колосальною жертвенною працею утверджують Незалежність України.

Авторка у вступі пише: «Гордим, мученим, терплячим Мадоннам поліського краю присвячується це літературно-документальне видання».

В книзі подані імена голів СУ Рівненщини від 1926 до 1939 року, коли військові події заборонили існування СУ. Там копія цікавої статті Лідії Горбачевої ще з 1937 року в «Жіночій волі». Ось кілька слів з неї: «Не треба забувати, що Волинь граничить зі совєтами і тому найбільш загрожена небезпекою комунізму. Отже праця «Союзу Українок», яка освідомлює волинське жіноцтво, дуже корисна...».

«Союз Українок на Волині» - цікава історія союзянок Рівненщини, про їхню муравлину усвідомлюючу працю. «Кассандри за колючим дротом» - це їхні долі в часі війни та по війні. Скільки їх загинуло, як Харитя Кононенко..., скільки було замордованих в далекому Казахстані - як М. Веселовська та С. Гаврилевич. Скільки їх було переслідуваних польською, німецькою і в кінці більшовицькою владою і не одна боролась за Україну - як Наталя Блонська - станична УПА. А деякі їхні посестри емігрували за кордон, як Т. Горохович, О. Скрипник, Г. Іллюк та інші.

Також подані короткі інформації про сучасних членок. Авторка Тетяна Піяр у післяслові написала:

«У чорну ніч польського режиму на теренах Волині полісянка зберегла прагнення до волі, стала на захист своїх прав...
...Відроджений на початку 90-их років XX століття СУ Рівненщини підхопив естафету мужності, згуртованості з метою зростити новий тип української громадянки, яка б несла відповідальність за свій народ, свою родину, за виховання дітей.»

В листі від Тетяна Піяр:

«Плянувалося книжку видати вагомішою, з обширнішим матеріялом, більшим тиражем. Але брак коштів змусив скоротити це і надрукувати в домашніх умовах...» Це документальне

видання таке важливе для історії СУ, для історії жіночої долі та праці. Книжечка має 82 сторінки та вийшла тиражем тільки 100 примірників. Я горда і вдячна, що дістала з України такий цінний подарунок. Успіхів у праці! - союзянки Рівненщини!

Хто бажає скомунікуватися з чудовими союзянками Рівненщини, подаю адресу пані Піяр і надіюся, що вона не погнівається на мене за те...

Тетяня Піяр
Вул. Фруктова, буд. 4, кв. 7
Рівне 33001

Оксана Бризгун-Соколик

Тетяна Піяр

Наша доля - Союз українок

Secretary-General calls for more women to swell ranks of UN Police

UN News Service
4 June 2010

Women Watch
United Nations Inter-Agency Network on Women and Gender Equality (IANWGE)

Underscoring the role that women play in building stronger societies, Secretary-General Ban Ki-moon today called for greater numbers of female police officers to serve with United Nations peacekeeping missions worldwide. Women and girls who have been abused "know they will find a sympathetic ear" when they see female peacekeepers, he told Member States at an event aimed at increasing the participation of female police officers in UN missions. Mr. Ban also noted that they serve as role models, inspiring women to join their national police forces.

"Women bring an essential extra dimension to the crucial task of bringing peace, stability and development to people in countries recovering from conflict", he said. "Let us commit to give women the power to empower."

The Secretary-General recalled the landmark Security Council resolution 1325 on the role of women in peace and security, adopted one decade ago. That resolution stresses the importance of giving women equal participation and full involvement in peace and security matters and the need to increase their role in decision-making.

Currently, women comprise only 8 per cent of the more than 13,000 UN Police (UNPOL) officers from over 84 countries serving in UN missions around the world.

"No society has 92 per cent men and 8 per cent women," UN Police Adviser Ann-Marie Orler said, encouraging nations to nominate more women to police positions in peacekeeping operations.

She called on Member States to review their recruitment requirements to ensure that female candidates are not "unduly restricted" from applying.

The UN seeks to boost the current proportion of female police officers deployed to 20 per cent by 2014.

Зелений Борщ

Софія Христова

Цікаво, чи боляче землі, коли я по ній ходжу? ...

Мені подобаються питання без відповідей. Іноді відповіді дратують ще більше, ніж питання. Я ладна слухати нескінченний потік безглуздих, часом навіть ідіотських, запитань, але - не відповідей на них.

Робота журналіста цікава, але іноді інформаційне перенасичення містить у собі загрозу легкої форми шизофренії. Мені спокійно. Я повертаюся з роботи. Отже, маю унікальну можливість нарешті не думати про політику. Тепер мене цікавить одне: чи боляче землі, коли я іду по ній? ...

Я зрозуміла: щоб відчувати радість від цього життя, треба любити все, що в ньому є. Але головне - всьому тому дивуватися. Щиро, наївно, по-дитячому. Навіть якщо бачиш щось всоте, втисячне, все одно - спробуй здивуватися йому так, ніби воно щойно прилетіло сюди з якоїсь іншої планети...

Проблема всіх наших хвороб і нещасть у тому, що ми лінуємося дивуватися цьому світові. Ми лінуємося бути собою. Саме так - лінуємося. По-іншому це не назвати.

Щоб остаточно звільнитися від усіх своїх душевних пригнічень, я пригадую, що мене могло дратувати іще, крім безглуздих відповідей на безглузді питання...

Коли я була маленькою, мене дратувало те, що бабуся перетворювала свою хату на склад, де в мішечках, горщиках та всяких пакетиках завжди зберігались якісь їстівні припаси. В погребі був склад з усякими консервами то консерваціями, які, певно, датувалися ще довоєнними часами. На горищі - крупи, борошно, цукор, баночки з вареннями та джемами, а по всіх закутках - різноманітне городне насіння. І все це бабуся намагалася заховати й найпотаємніші сховочки. Ми, її онуки, сміялися з неї, часом сварили її, адже за 50 метрів від хати був магазин, на полицях якого завжди лежали всі необхідні і головне - свіжі товари, в той час як у надійно схованих хатніх мішечках оселялися бридкі комахи і черви. Бабуся на наші докори не могла нічого сказати. Проте видно було по її зморшках, по вологих очах: щось таки їй болить - щось таке, про що не можна говорити вголос, бо сама можливість озвучення наболілого викликала в тих самих добрих і вологих від спогаду очах панічний острах перед невідомо якою силою.

Бабусю, чи може бути сила, більша від сили добра? ...

Про те, що моя бабуся пережила голодомор 1932-33 років, я дізналася лише згодом. Вона просто більше не могла мовчати. Видно, передчуття неминучого завершення пройденого життєвого шляху природно викликає в кожному напівлюдський і напівтваринний інстинкт боротьби за збереження свого роду. Байдуже, якою ціною. Аби вижили. Аби не пережили того, що довелося пережити тобі. Аби не мерли з голоду і не шукали їстівних бур'янів по лісах і полях, аби не падали навколішки перед самим сатаною... Аби вижили... Вона знала щось, чого не знали ми, її діти і онуки. І це щось не давало їй спокою - до самої її смерти...

Вона показувала нам ті бур'яни, які врятували їй життя у жахітливі часи штучного винищення української нації... Здавалося, вона молилася кожній травиночці і листочку, що спасли її колись від голоду. І плакала. Так щиро і дивно... Що ми не могли того зрозуміти, дивлячись на неї і мовчки жуючи запашну свіжу булку.

Оце називається "заяча капуста"... Листочки своїм виглядом мені одразу нагадали одну з мастей колоди гральних карт, в які частенько грав мій покійний дядько Володя... Воно таке

кисленьке і ніжне на смак, і з нього виходить дуже смачний борщик... А ще треба додати в той борщик кропиви і листя кульбаб, і копиток, який росте рясно в нашому лісі, і якість пагінці... А потім зварити це все і з'їсти...

А що, як воно, справді - смачно?... Мені захотілося спробувати - так цікаво було все це собі уявляти. Мабуть, дуже корисно. Адже кожна травиночка містить в собі цілющу енергію сонця і землі, і багато-багато всяких вітамінів...

Ні, це бридко... Скільки я пам'ятаю свою бабцю, вона ніколи не варила зеленого борщу і ніколи не їла його, коли варив хтось інший. Вона казала, що ця страва викликає у неї неприємні спомини дитинства...

Я взяла великоднього пиріжка і вийшла на вулицю... Світило молоде сонечко і в повітрі пахло воскресінням природи. До мене підбіг сусідський песик Граф і почав по-лакейськи вертіти переді мною своїм куцим хвостиком. Я обдерла з пиріжка верхнє тісто, а начиння з рештками кинула Графові. Він радісно підхопив мого щедрого гостинця і заходився коло нього. А потім винувато підвів очі: мовляв, вибач, так зрадів, що одразу забув подякувати...

Пиріжок був з м'ясом. Я не хотіла їсти м'яса. Натомість в мені ще більше загострилося бажання спробувати бабусиного борщику, неодмінною складовою якого мусила б бути та рослина, що намальована на дядькових гральних картах...

А потім приходить усвідомлення того, що всі рослини проростають із землі, в яку закопано мільйони людей - ті люди не завжди помирали своєю природною смертю... І тому так часто тепер уявляється мені, що в кожній росиноцчі живе чиясь душа... І тому, коли я йду по землі, я завжди запитую: чи не боляче їй від того? ...

Думається мені часом і про те, і про інше, і щось згадується, аби пережитися в моїй свідомості по-новому... але знову і знову всі думки зводяться до однієї спільної, і невідступно тисне на мене питання, яке не має відповіді...

Бабусі вже давно немає на цім світі. І світ вже давно став зовсім іншим. Ні, він не став іншим... напевно... Просто за цей час я встигла забути запах любистку, що проростав із *моєї* землі...

Денна втома не дає мені душевного затишку. Хочеться чогось дуже простого і невідомого... Аби не думати про те, що завтра з самого ранку мусиш знову їхати на засідання Верховної Ради і слухати струхнявілі гасла борців за велику владу, аби не брехати іншим і собі самій, що ти щаслива від усвідомлення безплідності згаяного на роботі часу, аби змогти за кіптявою дійсності розгледіти хоча б силует себе справжньої... Мені захотілося... зеленого борщу і літнього сонця... Мені захотілося скинути взуття і бігти босоніж по мерзлій землі, і сміятися так голосно, щоб разом зі мною засміялися навіть ці безсоромно оголені гілки струнких тополь, що охороняють мою оселю від злих стихій природи... Але я не зробила цього, бо та, інша, що оселилася в мені живою істотою і вже так любо пригріла собі місце в моєму гарячому серці, не бажала викорінюватися назавжди - наче мешканці наметового містечка після помаранчевої революції на Хрещатику...

Але колись урветься терпець і я стану собою справжньою. Клянуся вічністю. Стану...

Я приходжу додому. І не падаю навколішки перед образами. Просто скидаю взуття і єднаюся з холодним паркетом вітальні. Все так приземлено-високо, ніби домашній халат, вишитий золотом... І час втрачає свою цінність відтоді, як ловиш себе на думці, що вже тобі немає куди поспішати - хіба що у завтрашній день... Але і той день буде так само несправжнім, як і всі попередні. І так завжди - чогось не вистачатиме, аби пережити в собі цілу вічність, аби вповні відчути себе щасливою від одного-єдиного дотику миті...

Мені часто сниться покійна бабця, яка варить нам, своїм онукам, дивну страву із різного листя та бур'яну... І ми чекаємо, допоки страва буде готова, щоб нарешті, бодай вустами, торкнутися тієї таємниці, яку наша старенька мучениця забрала з собою в інший світ, так і не дозволивши своїм нащадкам пізнати ту таємницю...

І знову мене мучить питання без відповіді...

Чи боляче землі, коли я ходжу по ній? ...

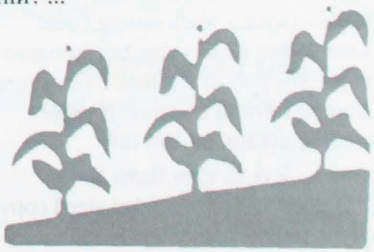

Spirituality

Cultivating the Heart and Soul with the *Psalms*

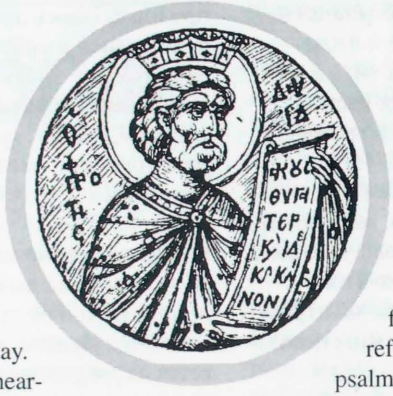

The Psalms for Every Day

The Book of Psalms may be the most beautiful collection of prayers known to man. It has been used for centuries by men, women and children in times of joy, sorrow, searching and all other human experiences. Even Jesus Christ and His Apostles used and quoted the Psalms.

The Psalter is a most useful and appropriate book for men and women of today. A busy homemaker can read a few psalms when she wants a short period of quiet or rest. The Psalter can be read while one is riding the bus or train to work. It is an excellent comforter in a hospital waiting room when a loved one is ill or undergoing surgery. Often when a person dies, his friends read the Psalter in his memory.

The Psalter makes up the framework of all the services in the Orthodox Church. In addition, the entire Book of Psalms is read each week in monasteries - twice a week during Great Lent. When a nun takes her monastic vows, she spends the next five days in church. Most of this time is spent reading the Psalter.

It is good to keep a pocket sized copy of the psalms handy and to read it as time and circumstances permit. We can meditate on the Psalms throughout the day. So often, when hearing a song on the radio in the morning, we are inclined to sing it to ourselves over and over during the day. But a wonderful alternative is to read a few verses of a psalm in the morning and repeat it to ourselves throughout the day.

The psalms have a soothing effect on the mind and soul of the reader. They help to purify and bring one's heart and mind into the presence of the living God. As St. Basil said,

"A psalm implies serenity of soul; it is the author of peace which calms bewildering and seething thoughts. For it softens the wrath of the soul, and what is unbridled it chastens. A psalm forms friendships, unites those separated, conciliates those at enmity. A psalm is a city of refuge from the demons; a means of inducing help from the angels; a weapon in fears by night, a rest from the toils of the day, a safeguard for infants."

Let us not forget that the psalms are the expression of human experience written through divine inspiration. Eery condition, eery state in which humans find themselves is reflected somewhere in the psalms. They will meet a need in every life, when they are read for enrichment and meditation.

Reprinted from Life Transfigured, Vol 18, #1, 1986

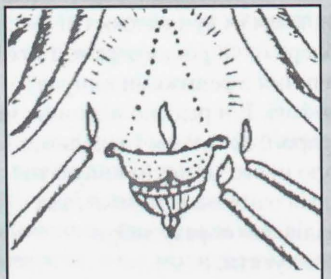

Speaking to yourselves in psalms and hymns and spiritual songs, singing and making melody in your heart to the Lord. (Eph. 5:19)

Trials, Temptations and Tribulations:
Finding Help in the Psalms

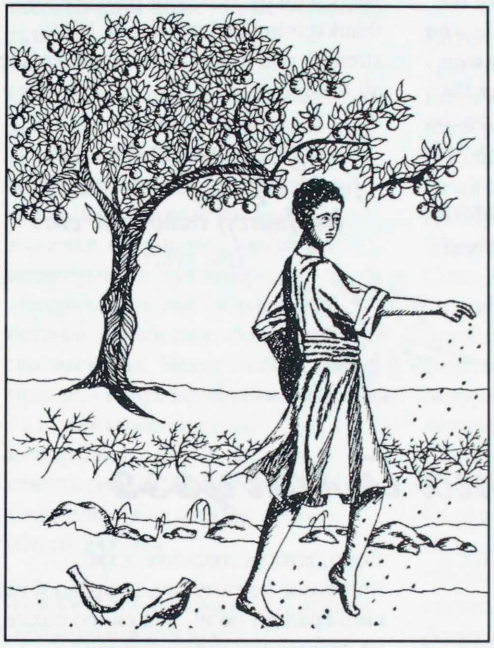

NONE OF US can go through life without experiencing various trials, temptations and tribulations. St. Anthony of the Desert said, "Expect temptation to your last breath. Without temptations no one can be saved" (B. Ward, *The Sayings of the Desert Fathers,* Cistercian, 1984, p.2). We all know quite well through our own life experiences what these are and what they feel like - be it sickness, death, grief, separation, loss of job, addictions, abuse, family quarrels, strife, anxiety, stress, bad thoughts, etc. Even though each person's difficulties may look somewhat similar, each will likely handle them differently.

What can we do as we go through the trials, temptations and tribulations of life? We might hear from well-meaning people suggestions like, "Hang in there, tomorrow will be better. Don't give up, keep your chin up. I feel for you, been there and done that. Life sure has its ups and downs!" However, as Christians we understand that because of Christ's sufferings on the Cross, we know that we are not alone while enduring our sufferings. We must pray and ask our Lord to help us.

Hear, O Lord,
and be gracious to me!
O Lord, be Thou my
helper!
(Ps. 30:10)

When difficult times weigh heavy on our minds, hearts and bodies, one place where we can find help is in the psalms of the Bible. Reading a whole psalm or part of one can bring some comfort and solace. Repeating a few verses of a psalm throughout the day can help keep our minds and hearts united to God. It can be helpful to read the Psalms and memorize a few verses when we are calm and peaceful so they are readily available to us in times of distress.

A good example of helpful verses is found in Psalm 143, one of the Six Psalms read each morning at the beginning of the Matins service and also repeated at the evening Compline service:

Teach me the way I should go,
for to Thee I lift up my soul.
Deliver me, O Lord,
from my enemies!
I have fled to Thee for refuge!
Teach me to do Thy will,
for Thou art my God!
Let Thy good spirit lead me
on a level path!
For Thy name's sake;
O Lord preserve my life!
In Thy righteousness
bring me out of trouble!
(Ps. 143:8-12)

We learn that the Lord hears our prayers and we, the faithful, must be patient and trust in God's mercy as we pass through the storms.

Trust in Him at all times, O people;
pour out your heart before Him;
God is a refuge for us.
(Ps. 62:8)

Sometimes we do not fully understand why the trial has come upon us or why at first it seems so overwhelming. As we pray and cry out to our Lord with tears, we might see that something inside of us needs to change. Perhaps we have done wrong and need to ask God and others for forgiveness. Often we need to understand that we may need to change the way we respond to others who may have hurt us intentionally or unintentionally. Many times our emotions rage within us so strongly that we cannot see the situation clearly and we need some spiritual counsel.

Be still before the Lord,
and wait patiently for Him;
fret not yourself,
it tends only to evil.
(Ps. 37:7-8)

In addition to reading the psalms, praying, fasting, confessing our sins, attending Divine Liturgy, receiving Holy Communion and talking to a person we trust can help to strengthen and heal us.

O Lord my God,
I cried to Thee for help,
and Thou has healed me.
(Ps. 30:20)

In a letter to Marecellinus, St. Athanasius writes some words of encouragement as to how reading the psalms can help us:

Let each one, therefore, who recites the psalms have a sure hope that through them God will speedily give ear to those who are in need. For if a man be in trouble when he says them, great comfort will he find in them; if he be tempted or persecuted, he will find himself abler to stand the test and will experience the protection of the Lord, Who always defends those who say these words. By them too a man will overthrow the devil and put the fiends to flight (St. Athanasius on the Incarnation, SVS Press, 1996, p. 117).

Deliver me from my persecutors;
for they are too strong for me!
(Ps. 142:6)

As we go through our different stages of life, let us not be discouraged when the trials, temptations and tribulations come. They will come, they will leave and they will return. May we always remember that God loves us and that He is with us. It is with patience and thanksgiving and trusting in His strength and power that we can endure all things.

O give thanks to the Lord,
for He is good, for His steadfast love [mercy] endures for ever.
(ps. 136:1)

Виноградна лоза та її галуззя

У розділі п'ятнадцятому, у віршах п'ятому й шостому Євангелії від Івана читаємо таке: "Я виноградна лоза, ви галуззя. Хто пробуває в Мені, а Я в ньому, той приносить багато плодів, бо без Мене не можете нічого робити. Хто ж не пробуває в Мені, той буде викинутий геть, як галузка, і всохне, і зберуть їх, та й кинуть у вогонь, і згорять."

Ці слова Євангелиста Івана ясно вказують на місце людини в цьому світі, на її відношення до Творця. Господь Бог є тією "виноградною лозою", а люди - "галуззям". Як галуззя не може існувати без виноградної лози, так не можуть існувати люди без свого Творця, що безнастанно дає духовну поживу Своєму створінню. Ісус Христос словами Євангелиста дає дуже влучне порівняння: як галузка, відірвана від лози, засихає, і її кидають у вогонь, так і людина, відірвана від свого Творця, без віри в Нього, в Його постійну опіку, - в'яне, засихає й перетворюється в непотріб.

Більше того, виноградна лоза та її галуззя в цьому євангельському тексті зв'язується ще й з плодами. Розуміється, тільки та галузка дає добрі плоди, яка не відірвана від виноградної лози. "Хто перебуває в Мені, а Я в ньому, той приносить багато плодів", - сказано в Євангелії. Про які плоди йде мова? Мова йде про вищі духовні плоди, про збереження людської гідности; тільки через віру людина плекає в собі оті багаті плоди, про які говорить нам Свята Євангелія.

Господь сказав: "Без Мене не можете нічого робити". Це означає, що тільки Бог - основа життя. Без Бога людина, як та галузка без виноградної лози, приречена на погибель, бо все те, що людина творить, виходячи з суто людських розрахунків, дуже не стале, не тривке, як не стале, не тривке й само життя людське. Воно, життя людське, стає подібним до галузки, відірваної від виноградної лози, яка скоро сохне, не приносячи ніякого плода.

Ці євангельські слова й нині, як живі, стоять перед нашими очима. Вони не сходять з-перед очей, бо світ дуже часто нагадує нам оту галузку, відірвану від виноградної лози. Людина, спокушена диявольською зарозумілістю, не стала ще нині на той шлях, що ним іти кличе євангельське оповідання про виноградну лозу. Вона не захотіла бути отією галузкою, щоб жити в Бозі і з Богом, і приносити багаті плоди свого духовного життя. Людина в своїй гордості покладається тільки на власні сили, - і внаслідок цього й панує нині в світі ота безплідність духовного життя.

Віра в одне лише знання, сліпа віра в науку, як єдину основу людського життя, - усе це привело до того, що людство втратила найелементарніші

почуття людської гідности. Людина в'яне, засихає, як та галузка, відірвана від виноградної лози; вона в'яне й засихає, бо не має в своєму серці отієї оживляючої духовної сили, не має релігійності духу, що один єдиний може піднести людску гідність.

Ось не треба шукати причини отого зла, що як ніколи ще, окутало нині світ, і зводить таку жортстоку боротьбу з добром. Світ повний ворожнечі і ненависти; душа людська, будучи відірваною від невичерпного животворчого Джерела, черствіє і втрачає свої останні ознаки свого божественного призначення. Немає любові, немає правди, - панує ненависть і неправда. І в ці важкі часи нашого невідрадного життя, як живі, стають перед нашими очима слова Євангелії: "Без мене не можете нічого зробити".

Тільки Бог - основа світу, основа духовного життя, і підпорядкованого Йому матеріяльного світу. Тільки життя в Бозі і з Богом робить людину повноцінною, як найвище на землі створіння, робить її справді гідною свого покликання панувати над світом, але з волі Божої. Нині світ уже переконався, що диявольська людська гордість нічого доброго не принесла, окрім голих обіцянок та людського горя. Вона привела тільки до розбиття основ християнської моралі з її основними принципами всепрощення і вселюдської любови і взаємнорозуміння; воно, це людське самообоження привело й далі веде до панування одних над другими, до будування щастя одних на нещасті других, до двох протилежних поглядів на поняття добра й справедливости. Це людське самообоження, основане на диявольській гордості нічого спільного не має з обоженням людини, про яке вчать християнські богослови, і як грунтується на принципі Богоподібности людини, бо людина створена на образ і подобу Божу.

На ньому грунтується християнське вчення про людину та Боголюдину. Спасіння людини від первородного гріха - це її обоження (наближення до Бога). "Діло спасіння людини від первородного гріха, цебто обоження її, було можливе тільки через Втілення Сина Божого, одноістотного Отцеві: з волі Отця Син Його прийняв людське тіло через Благодать Святого Духа" (Див. Митрополит Іларіон: Обоження людини - ціль людського життя. Вінніпег, 1854, ст. 18).

І в ці важкі часи людського життя на землі, в часи сіяння отрути людської ворожнечі найбільшою силою й найміцнішою зброєю боротьби проти цієї отрути є оті невмирущі євангельські слова: "Без Мене не можете нічого зробити": Цими словами промовляє до нас Той, Хто керує тим життям. Тільки в Ньому одному є життя таким, керує законами цього життя таким, яким воно повинно бути; поза Ним немає цього життя, немає втіхи й радости, немає теплої батьківської опіки і материнської ласки, - а тільки панують холодні розрахунки людського самознищення.

Митрополит Іларіон правдиво називає християнську віру радісною вірою. "І хто безвірний чи байдужий, - каже він, той не знає цієї ясної радости Христової, і його їсть безвір'я, він не має будучности, він тремтить перед смертю. Справді, смерть безбожника люта!", "Цієї великої радости Віри Христової - каже далі Митрополит Іларіон - радости ясного християнського світогляду позбавляються всі ті, що переймаються матеріялізмом, що в світобудові бачать тільки матеріяльні закони. Для них у житті все неясне, все темне, все чорне. Радости від Віри вони не знають і пробувають в темряві, і позостаються синами темряви".

У ці важкі часи перед нами виринає невмирущий образ Христа Спасителя, що Своїм життям і Своєю божественною наукою на віки вічні засвідчив, установив основи отого справжнього життя на землі. Цей образ Боголюдини завжди ясно стоїть перед нами, перед нашими очима в усій своїй простоті і в безмежній величі переможця гріха і смерти.

Схилімо ж наші голови перед Ним і йдімо Його слідами. Бо тільки з Ним ми можемо вийти переможцями в боротьбі з дияволом і принести достойні плоди нашого життя.

проф. П. Ковалів

від "Пізнання Бога" (Українське Наукове Православне Богословське Товариство), Вінніпег, 1955

Нове видання хрестоматійної книги Ігоря Шевченка "Ukraine between East and West"

Видавництво КІУСу нещодавно опублікувало друге, оновлене, видання хрестоматійної праці бл. п. проф. Ігоря Шевченка "*Ukraine between East and West: Essays on Cultural History to the Early Eigthteenth Century*" ("Україна між Сходом і Заходом: нариси з історії та літератури") в центрі візантологічних досліджень Дамбертон Оукс у Вашингтоні, професор Шевченко зробив вагомий внесок у вивчення зв'язків між культурами Візантії та слов'янського світу.

У своїй праці автор досліджує розвиток української культурної ідентичности під відмінними впливами Візантійської імперії й Західньої Европи за посередництва Польщі. Саме з Візантії на Київсьу Русь прийшло християнство й високорозвинена літературна й мистецька культура, що надихнуло на творення власної культури у цих ділянках. У книзі показано, як престиж візантійської цивілізації був використаний у діяльності грецьких митрополитів Києва, візантійських імператорів, а також місіонерів і вчителів, які вплинули на світогляд південно - і східньослов'янської еліт доби Середньовіччя. Цей вплив візантійської цивілізації на культури Руси проявився не лише в період найбільшої могутности Константинополя, а й після його падіння туркам.

Професор Шевченко також аналізує важливість контрреформації в ранньомодерній Україні. Польська єзуїтська школа, нові методи навчання та асиміляційний тиск католицької церкви й польської держави спонукали українську еліту стати на захист батьківської православної віри й переладнати традиційну культуру на західній взірець.

Інтелектуальну думку цієї доби представлено в есеях про релігійну полеміку та складну постать видатного київського православного митрополита Петра Могили. Насамкінець розглянуто, як симбіоз з візантійських і европейських впливів та київська спадщина витворювала відмінну українську ідентичність.

"*Ukraine between East and West*" відзначається багатством фактологічних подробиць та широкою аналітичною перспективою автора. Це корисна лектура не лише для дослідників візантійської і східнослов'янської історії, а й для будь-кого, хто цікавиться формуванням і розвитком культури.

До книги ввійшли наступні есеї:

1. Україна між Сходом і Заходом
2. Візантія і слов'яни
3. Релігійні місії очима Візантії: імперський зразок і його місцеві варіянти
4. Християнізація Київської Руси
5. Суперник та епігон Києва: Владимиро-Суздальське князівство
6. Політика візантійського патріярхату у Східній Европі в XIV ст.
7. Візантія і східні слов'яни після 1453 р.
8. Польща в українській історії
9. Відродження руської віри
10. Релігійна полемічна література в українсько-білоруських землях у XVI-XVII ст.
11. Багатоликий світ Петра Могили
12. Формування національної самосвідомости перед 1700 р.

Кожен есей супроводжується списком бібліографії. Книга вміщує також п'ятнадцять хронологічних таблиць та чотири мапи. Ця праця вийшла в монографічній серії Центру досліджень історії України ім. Петра Яцика при Канадському інституті українських студій. Метою серії є видання нових досліджень, підручників, джерельних матеріялів та

перекладів визначних історичних студій.

Перше видання "*Ukraine between East and West*" було відзначене літературно премією фундації ім. Антоновичів у 1999р.

Книжку "*Ukraine between East and West*" проф. Ігоря Шевченка можна придбати в м'якій палітурці за 34.95 дол. і в твердій за 54.95 дол. (плюс податок і поштові витрати; поза межами Канади ціни в долярах США). Замовлення можна зробити через захищену електронну систему Видавництва КІУСу за адресою www.ciuspress.com або зв'язавшись безпосередньо з видавництвом: 430 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton, AV, Canada T6G 2H8; tel (780) 492-2973; факс: (780) 492-4967; е-пошта: cius@ualberta.ca

Пресове повідомлення КІУСУ, квітень 2010

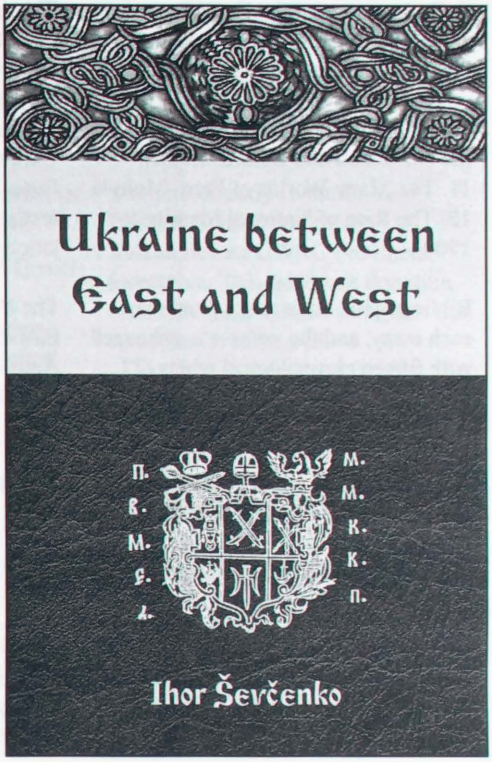

New Edition of Ihor Ševcenko's Classic "Ukraine between East and West"

CIUS Press has recently published the second, revised edition of the classic study Ukraine between East and West: Essays on Cultural History to the Early Eighteenth Century by the late Ihor Ševcenko. An eminent historian and the former Dumbarton Oaks Professor Emeritus of Byzantine History and Literature, Professor Ševcenko contributed greatly to the study of the relationship between the cultures of Byzantium and the Slavic world.

Ukraine between East and West explores the development of Ukrainian cultural identity under the disparate influences of the Byzantine Empire and Western Europe, mediated through Poland. Byzantium was the source from which Kyivan Rus' received Christianity and a highly developed literary and artistic culture that stimulated Kyiv's own achievements in those fields. Professor Ševcenko shows how the prestige of Byzantine civilization was reinforced by the activities of Kyiv's Greek metropolitans, various Byzantine emperors, and the Byzantine missionaries and teachers of Greek who influenced the outlook of the South and East Slavic elites during the Middle Ages. Byzantine civilization was an inspiration to the culture of Rus' not only during Constantinople's period of greatness, but even after its fall to the Turks.

Professor Ševcenko also analyzes the importance of the Counter-Reformation in early modern Ukraine. Polish Jesuit scholarship and new instructional methods, as well as the assimilationist pressures of the Polish church and state, compelled the Ukrainian elite to rise in defence of its ancestral Orthodox faith and reshape its traditional culture with the aid of Western innovations. The intellectual ferment of the era is captured in essays on religious polemical literature and the complex figure of Kyiv's famous Orthodox metropolitan, Peter Mohyla. Concluding the book is a consideration of the way in which Byzantine and West European influences combined with the Kyivan legacy to produce a distinctive Ukrainian identity. Ukraine between East and West provides a wealth of detail enhanced by the author's richly informed analytical perspective. The essays will make rewarding reading not only for students of Byzantine and East European history, but also for anyone interested in cultural formation and development.

Essays in this book include:

1. Ukraine between East and West
2. Byzantium and the Slavs
3. Religious Missions Seen from Byzantium: The Imperial Pattern and its Local Variants
4. The Christianization of Kyivan Rus'
5. Rival and Epigone of Kyiv: The Vladimir-Suzdal Principality
6. The Policy of the Byzantine Patriarchate in Eastern Europe in the Fourteenth Century

7. Byzantium and the East Slavs after 1453
8. Poland in Ukrainian History
9. The Rebirth of the Rus' Faith
10. Religious Polemical Literature in the Ukrainian and Belarus Lands
11. The Many Worlds of Petro Mohyla
12. The Rise of National Identity to 1700

Bibliographic notes are appended to each essay, and the volume is enhanced with fifteen chronological tables (22 pp.) and four excellent fold-out maps.

This is the second, revised edition of the inaugural volume of the monograph series published by the Peter Jacyk Centre for Ukrainian Historical Research at the Canadian Institute of Ukrainian Studies. The series aims to foster the publication of new research, textbooks, source materials, and translations of classic historical works.

The first edition of Ukraine between East and West was awarded the Antonovych Foundation Literary Prize in 1999.

Ihor Ševcenko's Ukraine between East and West is available in paperback for $34.95 and in hardcover for $54.95 (plus taxes and shipping; outside Canada, prices are in U.S. dollars).

Orders can be placed via the secure online ordering system of CIUS Press at www.ciuspress.com or by contacting:

CIUS Press, 430 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, T6G 2H8; tel.: (780) 492-2973; e-mail: cius@ualberta.ca.

Canada-Ukraine Parliamentary Program (CUPP)

Nova Scotia Senator Hosts a Ukrainian Intern

It has been almost two months since I arrived to Canada. Greater still than simply being in Canada, my good fortune has found me on Parliament Hill in Ottawa. And within CUPP, I was lucky enough to be hosted in the office of the Honourable Senator from Nova Scotia, Stephen Greene.

It would be useful to begin by saying a few words about myself and the program in general before I relate some of the important activities I have experienced on the Hill so far. I am a 4th year International Relations student at Ostroh University in Western Ukraine. To be chosen for this, the 19th annual Canada-Ukraine Parliamentary Program, I had to participate in an extremely competitive process. That said, the process has been worth it, as I am in Parliament enjoying the benefits of this International Internship program. This year there are 25 university students representing 14 universities in Ukraine. Each of us is assigned to work with a Member of Parliament or Senator.

While interning in the office of the Hon. Senator Stephen Greene, I have had the opportunity to observe the daily work of the committees which the Senator sits on: Banking Trade and Commerce, Internal Economy, Budgets and Administration and the Join Committee on the Library of Parliament. What has struck me most about these committees is the important role they play in Canada's democratic system. I have watched groups of ordinary Canadians gain access to and sit in on the working sessions of Senate committees. I was able to observe how the interest of Canadians in their government is reflected in the proposed legislation and I watched the Senate committee members probe the various aspects and implications of the Bills before them. The thoroughness and attention with which Senators listen to and then either question or support the concerns of Canadians is an interesting optic through which democracy may be observed.

The access to their centre of power was further underlined when I witnessed the great numbers of Canadians who visit the Parliament buildings daily, not to mention the open-to-all galleries of the House of Commons and the Senate Chamber and, of course, the well-used public lawns of Parliament Hill. Regretfully, this is not yet the case in Ukraine's capital, Kyiv.

Alas, all good things must come to an end. Such is the case for my Internship here in Canada. Unfortunately, the end might also be near for the Internship program as a whole. There is a danger that this year's edition will be the last, due to a lack of funding. Senator Greene has been very supportive of the program, taking time out of his schedule to meet with our entire group of Ukrainian Interns.

The openness of Canadians and the very democratic interaction between Parliamentarians and ordinary citizens has left a deep and lasting impression on me and my fellow Interns. As such, it is the image of Canada and the Canadian model of democracy that we will bring back with us to Ukraine, where I hope to implement this knowledge and experience. I sincerely hope that CUPP will continue so that future generations of Ukrainian students can also benefit from the wonderful experience. Canada and Canadians will be our friends forever.

Kateryna Kozachuk (CUPP 2009)

Zennia Yuzik
National UWAC President

Father's Day

We greet all fathers, grandfathers, Godfathers, and special uncles on this day set aside in their honor. We express our love and appreciation, thanking them for their devotion, their many sacrifices, and for always being there to care for and help us. The National Executive wishes all of them good health, and God's blessings. Mnohaya Lita!

Ankety

We thank the branches who have sent in their budgets, and for the generous donations. However, we are still waiting for some branches to send in their forms. We urge you to send them in as soon as possible, so that we can finalize all records, and send the Provincial Executives their portion of the budget.

World Federation of Ukrainian Women's Organizations

The Annual Meeting of WFUWO will be held in Przemysl, Poland on August 19 and 20, 2010. Our representative, Orysia Sushko, will report on behalf of UWAC.

The Executive of WFUWO is organizing a banquet to honour Distinguished Ukrainian Women in Toronto, which will be held on June 6, 2010. They encourage each member organization to hold similar events honoring Distinguished Ukrainian women throughout their own communities.

The updating of the WFUWO website will soon be completed. The address of the updated site remains the same: www.wfuwo.org.

Olympic Gold Medal Recipient

Congratulations to Lucas Makowsky of Regina, Olympic Gold Medal winner in the Men's Long Track Team Speed Skate Pursuit. Lucas is a former member of CYMK. We wish Lucas good health and much success in the future.

PROMIN Anniversary

Once again we encourage each branch to hold their own celebration to honour this important date in the life of our journal Promin.

Please send in reports and photos of your celebration to share with all the readers of Promin.

Ukraine Pandemic Donations

We acknowledge a donation of $250 to the Ukraine Pandemic Fund, which was sent directly to the Canada Ukraine Foundation by the Saskatchewan UWAC Provincial Executive. This generous donation raises the total monies sent from our Association to $6,375.

UOCC SOBOR - 2010

The Ukrainian Orthodox Church of Canada will hold their General Council, or Sobor, on July 13 - 18, 2010.

We commend all UWAC members who will be attending the Sobor as delegates from their parishes. Taking an active part in all activities of the Church has always been, and will continue to be, foremost within the branches of UWAC.

We wish all delegates safe travel. May God bless all the participants of Sobor, and may His blessings prevail at all the deliberations.

THANK YOU!

We thank all the branches for their work this past season. We thank you for staying strong and faithful to our Association and our Church. We are often questioned as to the purpose of the UWAC, as many individuals do not fully understand why we exist. We vitally need the effort you continue to put forth to keep our faith, our culture and heritage progressive, alive, and well. We need to educate our youth, and to set good examples for them.

May everyone have a great summer, spending time with families and friends, as this season is a time to relax and enjoy. We wish safe travel to those who are taking trips. We'll meet some of you at Sobor. God Bless!

СПІВАНОЧКИ

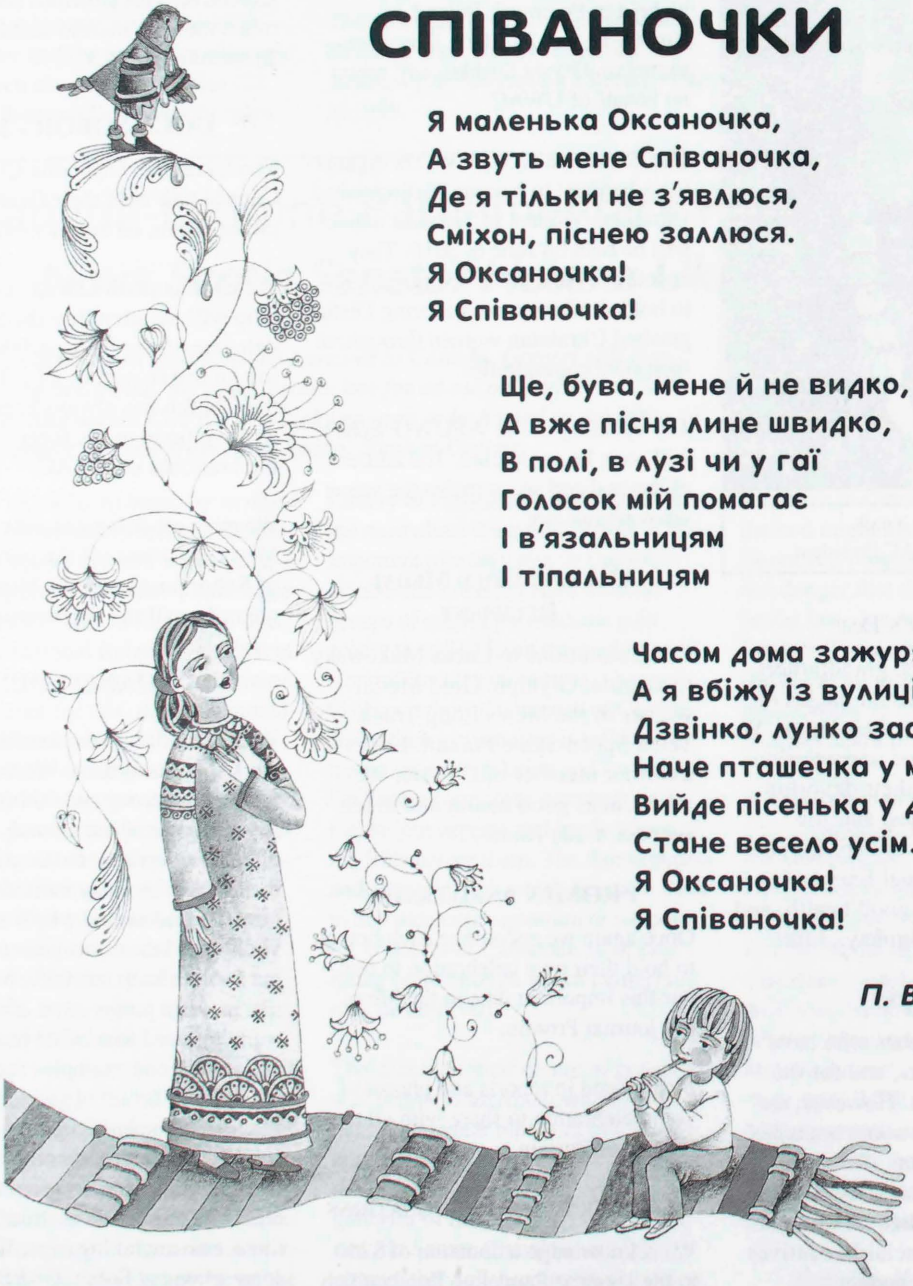

Я маленька Оксаночка,
А звуть мене Співаночка,
Де я тільки не з'являюся,
Сміхон, піснею заллюся.
Я Оксаночка!
Я Співаночка!

Ще, бува, мене й не видко,
А вже пісня лине швидко,
В полі, в лузі чи у гаї
Голосок мій помагає
І в'язальницям
І тіпальницям

Часом дома зажуряться
А я вбіжу із вулиці,
Дзвінко, лунко заспіваю,
Наче пташечка у маї.
Вийде пісенька у дім,
Стане весело усім.
Я Оксаночка!
Я Співаночка!

П. Воронька

З СИРОМ ПИРОГИ

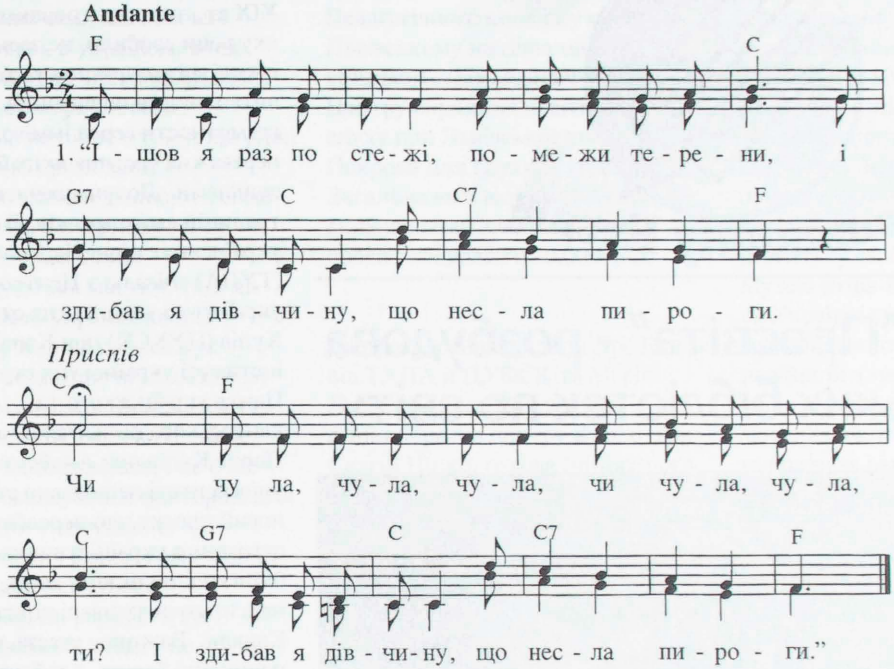

2. "Дівча, моє кохане, чи знаєш мої сни?
Що я тебе кохаю і з сиром пироги."
Приспів: Чи чула, чула, чула,
Чи чула, чула, ти?
"Що я тебе кохаю і з сиром пироги."

3. Дівчина як почула козацькі мрії-сни,
То зразу запросила на свіжі пироги.
Приспів: Чи чула, чула, чула,
Чи чула, чула, ти?
То зразу запросила на свіжі пироги.

4. І як любов діждатись щасливої пори?
Дівча його цілує, а він їсть пироги.
Приспів: Чи чула, чула, чула,
Чи чула, чула, ти?
Дівча його цілує, а він їсть пироги.

5. А десь це із-за лісу взялися вороги,
Козак із переляку сховався в буряни.
Приспів: Чи чула, чула, чула,
Чи чула, чула, ти?
Козак із переляку сховався в буряни.

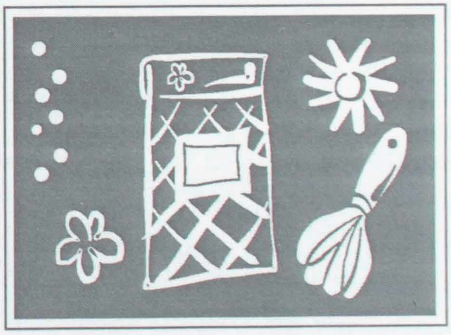

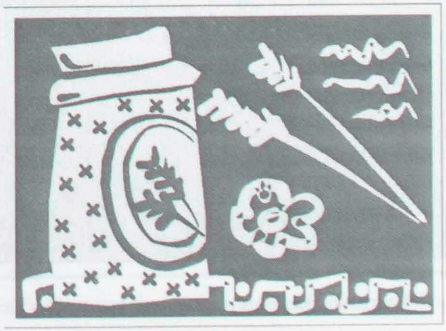

Проєкт "Просвіта" - розбудова українських бібліотек по світу

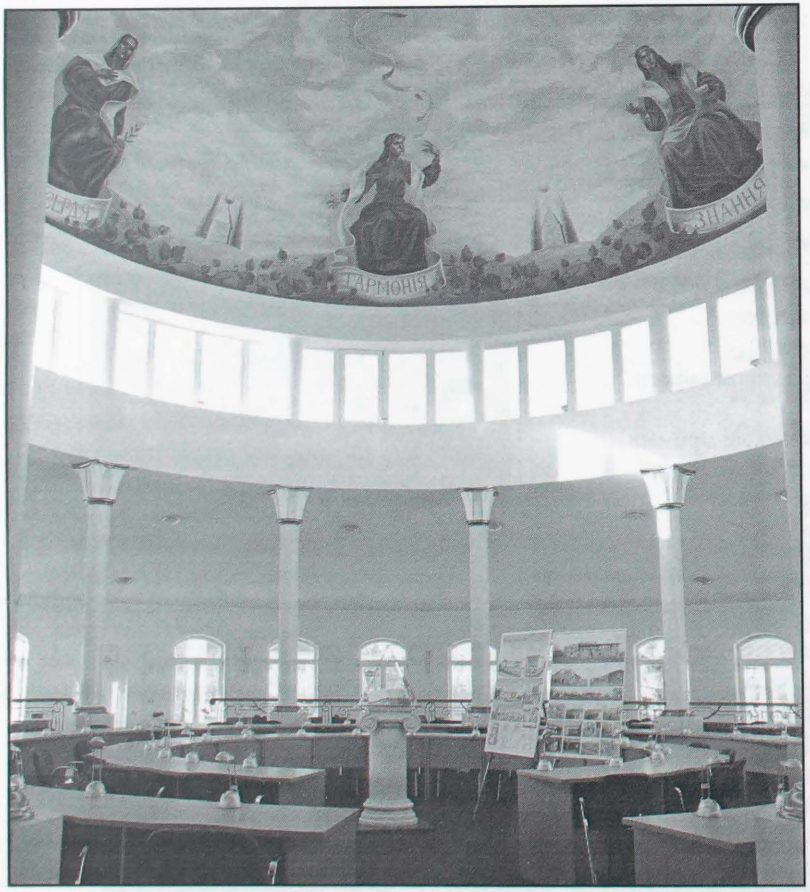

Бібліотека Національного університету "Острозька академія"
At the Ostroh Academy National University library

Коли українські піонери прибули до Канади наприкінці XIX ст., то одну з перших справ, яку вони зробили, це заснували просвітні товариства та хати-читальні для поширення освіти й грамотности серед іммігрантів, переважна частина яких була селянами. Дотримуючись традицій своїх предків, Товариство українських піонерів Альберти (ТУПА) спільно з Центром українсько-канадських студій ім. Кулів (ЦУКСК) при Канадському інституті українських студій і Центр українського та канадського фольклору ім. Петра і Дорис Кулів при Альбертському університеті нещодавно розпочали новий проєкт, що передбачає створення україністичних бібліотек по цілому світу, надсилаючи вживані книги з Канади. Важливу участь у цьому починанні беруть Альбертська фундація збереження української спадщини, приміщення якої були використані для сортування і пакування тисячі книг, а також Фонд катедр українознавства у Гарварді, Українсько-канадське товариство взаємопомічі Едмонтону та відділ міжнародніх зв'язків Альбертського університету. Останні три організації допомогли з накладними і поштовими витратами, що випали на цей початковий етап проєкту. Звичайно, КІУС, як і інші українсько-канадські установи й організації, регулярно намагалися висилати книги до бібліотек, а також науковцям і студентам до різних вищих навчальних закладів. Проте що робить проєкт "Просвіта" унікальним - це маштаб і розмах цього міжнароднього освітнього заходу та число задіяних у співпраці партнерів.

Стимулом для даної акції стала проблема, що все виразніше постає перед українцями всієї Канади: що робити з бібліотеками організацій і приватних осіб, які головно складаються з україномовних книг, яких уже ніхто не вживає і які з часом втрачаються? Проблема не лише в тому, що різні громадські організації закриваються чи змінюють свою діяльність, а й зменшується кількість населення, розпродуються маєтки, тоді як чисельність україномовних читачів у Канаді продовжує падати, незважаючи на останню хвилю імміграції. Велика частка цих книг нині становить лише наукове зацікавлення, і це є ще одним обмежуючим фактором для зберігання тисяч давно надрукованих книг. Тому щоб ці книги - а деякі з них є бібліографічні раритети і в пошкодженому стані - не опинилися в пунктах для паперового брухту, ТУПА вирішило взяти на себе це завдання із збереження видань які ще можуть становити цінність для студентів і науковців.

Отже, після більш ніж двох років підготовчої роботи перші партії книг були відправлені в кінці осени 2009 р. до таких установ (в дужках вказано кількість пачок): славістичні збірки Торонтського (3) та Колюмбійського (Нью-Йорк) університетів (10); славістична програма Міланського університету, Італія (11); новий відділ україністики Ганкукського університету міжнародніх студій в Сеулі, Південна Корея (49); програми українських діяспорних студій Національного університету "Острозька академія" (39) та Державного університету ім. Миколи Гоголя в Ніжині (10); та Центр канадських студій ім. Рамона Гнатишина при Чернівецькому національному університеті ім. Юрія Федьковича (7). Додаткові тексти (6 пачок) були також відправлені до Педагогічного коледжу при Львівському національному університеті ім. Івана Франка та Центру сприяння освіті інвалідів слуху при Львівській школі Марії Покрови для глухих дітей. Загальна вага відісланих книг склала понад 3,000 кг, а весь проєкт обішовся в 20,000 дол.

За проєктом наглядали Ярс Балан від ТУПА й ЦУКСК та Марія Лесів і Линьєн Павлюк від фольклорного центру Кулів. Д-р Сергій Ціпко, голова Ініціятиви з діяспорних студій при КІУСі, разом із студентами фольклорної програми Альбертського університету займалися каталогуванням більшости книг, які були відправлені до університетів у Північній Америці й Південній Кореї. Безцінну добровільну допомогу надали Іван Стадник, Мирон Лагола, Валерій Полковський, Андрій Черневич, Петро Мельницький, Джордж Скот та Біл і Мішел Трейсі. Протягом кількох місяців вони збирали, сортували й пакували книги, які надійшли зі збірок приватних осіб і організацій, зокрема колишньої бібліотеки Інституту св. Івана в Едмонтоні, Музею отців-василіян в Мондері та Українсько-канадського архіву-музею Едмонтону. Інші книги надійшли з персональних збірок Івана Стадника і Ярса Балана. Частина поштових витрат була покрита за рахунок коштів ТУПА від казино, схвалених Комісією Альберти з питань азартних ігор і вживання алкогольних напоїв.

Проєкт "Просвіта" відновить свою роботу за кілька місяців. На його

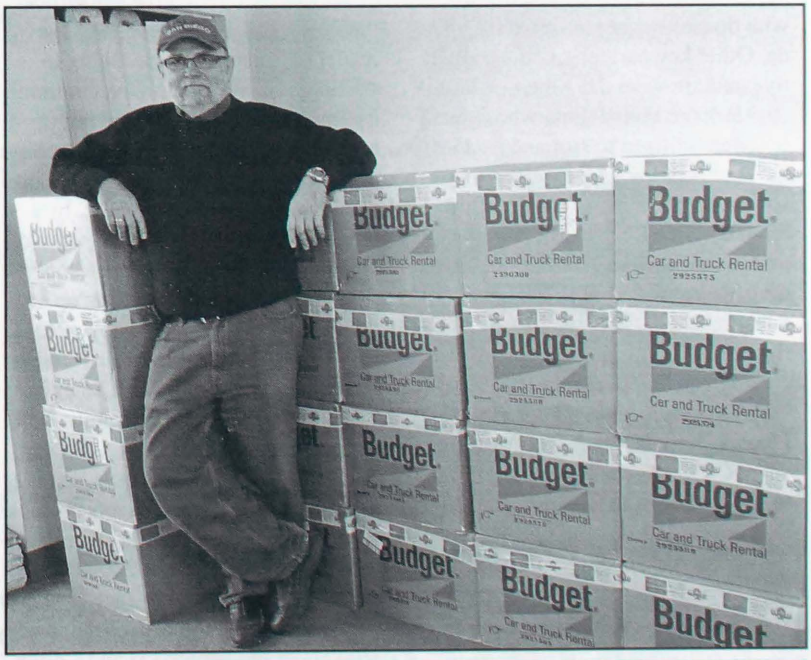

Координатор проєкту Ярс Балан з упакованими книгами для України

Project coordinator Jars Balan with packed books for Ukraine

наступному етапі планується розбудова бібліотек з канадіяни по українських університетах, що вже мають програми з канадських студій, а також поповнення збірок із діяспорних студій та заповнення прогалин в існуючих книгозбірнях Канади. Хоча логістичні й фінансові обмеження гальмують поширення цієї ініціятиви поза межі Альберти, як і невідомо до яких бібліотек книги будуть, зрештою, відправлені, все ж є сподівання, що нинішні зусилля принаймні уможливлять розповсюдження й тривале зберігання ресурсів, критично важливих для майбутнього розвитку українських студій, особливо діяспорних і канадських студій в Україні.

Project "Prosvita" - Building Ukrainian Libraries around the World

When the early Ukrainian pioneers came to Canada at the end of the nineteenth century, one of the first things they did was establish Prosvita (Enlightenment) Societies and Reading Rooms (chytal'ni) to promote education and literacy among the mostly peasant immigrants. In the spirit of those settlers, the Alberta Ukrainian Pioneers' Association (AUPA) recently joined forces with the Kule Ukrainian Canadian Studies Centre (KUCSC) at the Canadian Institute of Ukrainian Studies (CIUS) and the Peter and Doris Kule Folklore Centre at the University of Alberta to spearhead the development of Ukrainian studies libraries around the world with donated used books from Canada. Other key partners in this cooperative venture were the Alberta Ukrainian Heritage Foundation, whose facilities were utilized to sort and package thousands of books, as well as the Ukrainian Studies Fund at Harvard, the Ukrainian Benevolent Association of Alberta, and the International Relations Department of the University of Alberta. The latter three bodies made financial contributions to defray processing and shipping expenses incurred in this inaugural phase of Project Prosvita. Of course, over the years CIUS has made regular efforts to supply books to libraries, as well as to scholars and students at a variety of post-secondary institutions, as have other Ukrainian-Canadian institutions and organizations. What makes Project Prosvita unique, however, is the scale and range of this international educational undertaking and the number of partners involved.

The stimulus behind this endeavour is the growing problem of what to do with institutional and personal libraries in Canada consisting mainly of Ukrainian-language books that are no longer being used. Not only are various community organizations closing their doors or refocusing their activities, but books from many individual and estate libraries are steadily being disposed of. At the same time, the number of Ukrainian-language readers in Canada is continuing to decline, notwithstanding recent immigration. It is difficult to find new homes for thousands of titles that have long been out of print, as they are now primarily of scholarly interest. In order to prevent these works-some of which are bibliographic rarities in fragile condition-from ending up at paper recycling depots, the AUPA resolved to take on the task of saving publications that could still be of value to students and academics.

After more than two years of preparatory work, the first shipments of books were dispatched to the following institutions in the late fall of 2009 (the number of boxes sent to each is in parentheses): Slavic collections at the University of Toronto (3) and Columbia University in New York (10); the Slavic program at the University of Milan, Italy (11); a new Department of Ukrainian Studies at the Hankuk University of Foreign Studies in Seoul, Korea (49); Ukrainian Diaspora Studies Programs at the Ostroh Academy National University (39), the Mykola Hohol State University in Nizhyn (10), and the Ramon Hnatyshyn Canadian Studies Centre at the Yurii Fedkovych National University in Chernivtsi (7). Additional texts (6 boxes) were sent to the Pedagogical College of the Ivan Franko National University in Lviv and to the Centre for the Advancement of Deaf Education at the Lviv St. Mary the Protectress School for Deaf Children. In all, the weight of books shipped totalled more than 3,000 kg, and the cost of the project to date amounts to nearly $20,000.

The undertaking was overseen by Jars Balan for the AUPA and KUCSC and by Mariya Lesiv and Lynnien Pawluk for the Kule Folklore Centre. Dr. Serhii Cipko, head of the Diaspora Studies Initiative at CIUS, along with students in the University of Alberta folklore program, were responsible for cataloguing most of the books that were sent to universities in North America and Korea. Invaluable volunteer help was provided by Ivan Stadnyk, Myron Lahola, Valerii Polkovsky, Andriy Chernevych, Peter Melnycky, George Scott, and Bill and

Michelle Tracy. It took several months to assemble, cull, organize and box the books, which came from private and institutional collections, including the former library at St. John's Institute in Edmonton, the Basilian Fathers' Museum in Mundare, and the Ukrainian Canadian Archives and Museum of Alberta. Other books were donated from the personal collections of Ivan Stadnyk and Jars Balan. The bulk of the shipping costs were covered by casino proceeds earned by the AUPA, as approved by the Alberta Gaming and Liquor Commission.

Project Prosvita is expected to resume operations in several months' time, after a break from the effort involved in tackling the first shipment of books. The next phase will focus on building libraries devoted to Canadiana at universities in Ukraine that have started Canadian studies programs, while further supplementing Diaspora studies collections and filling gaps in existing holdings in Canada. Although logistical and financial restrictions prevent the expansion of this Alberta-based initiative beyond the province, and there are limits to the number of libraries that Project Prosvita can distribute, it is hoped that current efforts will make possible the dissemination and long-term preservation of resources critical to the future development of Ukrainian studies, especially Diaspora and Canadian studies in Ukraine.

"A book is the most effective weapon against intolerance and ignorance."

- Lyndon Baines Johnson -

75th Anniversary Memories Cookbook

UWAC, Olena Pchilka Branch
Aylsham-Codette SK

$25 each (postage included)

Contact Marilyn Kozun
tel: 306-862-5695
e.m.kozun@sasktel.net

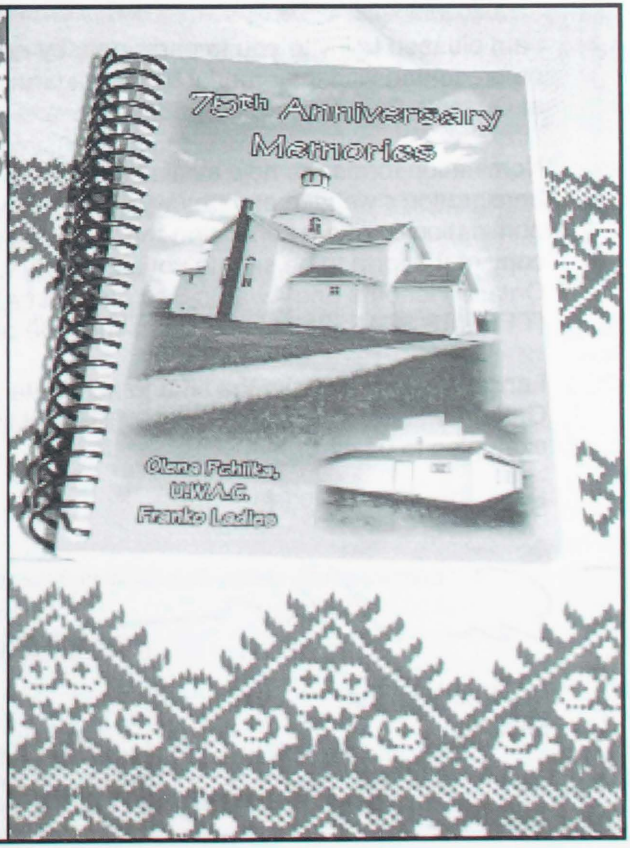

Ministry of Citizenship and Immigration

Minister

6th Floor
400 University Avenue
Toronto ON M7A 2R9
Tel.: (416) 325-6200
Fax: (416) 325-6195

Ministère des Affaires civiques et de l'Immigration

Ministre

6e étage
400, avenue University
Toronto ON M7A 2R9
Tél. : (416) 325-6200
Téléc. : (416) 325-6195

May, 2010

Re: Ontario Medal For Good Citizenship

Dear Friends:

I am pleased to let you know that nominations for the Ontario Medal for Good Citizenship are now being accepted.

Established in 1973, the Ontario Medal for Good Citizenship honours Ontarians who, through exceptional, long-term efforts, have made outstanding contributions to life in their communities.

I am pleased to invite you to participate by nominating a deserving citizen. Recipients will be presented with their medal by the Lieutenant Governor of Ontario at a special ceremony at Queen's Park in the Fall of 2010.

Nomination forms are now available on-line by visiting the Ministry of Citizenship and Immigration's website at: http://www.citizenship.gov.on.ca/. You may submit your nomination on-line by choosing the "Electronic Nomination" option. If you require a hard copy of the form to be sent to you or for any further information, please contact the Ontario Honours and Awards Secretariat at 416 314-7526 or 1 877 832-8622 or (TTY) 416 327-2391. Nominations must be received by August 17, 2010.

I encourage you to take the time to nominate a deserving citizen in your community for an Ontario Medal for Good Citizenship. The men and women we honour stand as shining examples to us all.

Sincerely,

Dr. Eric Hoskins
Minister

Прес-служба Посольства України в Канаді
Press Office of the Embassy of Ukraine in Canada
Division de la Presse d'Ambassade d'Ukraine au Canada

У Нью-Йорку відбулася зустріч Міністрів закордонних справ України та Канади

3 травня ц.р. Міністр закордонних справ України Костянтин Грищенко під час перебування у м.Нью-Йорк (США) зустрівся з Міністром закордонних справ Канади Лоренсом Кенноном.

Під час зустрічі обговорювався графік співробітництва на урядовому рівні та проведення двосторонніх консультацій з питань політики та безпеки.

Міністри розглянули питання здійснення візиту до України Прем'єр-міністра Канади Стівена Гарпера. Міністр закордонних справ України також запросив свого канадського колегу відвідати Україну з офіційним візитом.

Окремо порушувалося питання реалізації перспективних двосторонніх проектів в економічній та соціальний сферах, а також лібералізації візового режиму.

Глави зовнішньополітичних відомств України та Канади обмінялися думками щодо проведення 25-26 червня 2010 р. у Канаді Саміту країн «Великої вісімки», а 26-27 червня 2010 р.– «Великої двадцятки». Висловлювалися сподівання, що згаданий Саміт ефективно вплине на подолання наслідків світової економічної кризи та відновлення банківського сектору.

Сторони також обговорили співробітництво двох країн у рамках Організації Об'єднаних Націй.

Увага!
Ознайомитися з даним повідомленням Ви можете на веб-сайті Посольства України в Канаді можна за цим посиланням:
http://www.ukremb.ca/canada/ua/news/detail/39057.htm

Embassy of Ukraine in Canada
310 Somerset Street West, Ottawa, ON K2P 0J9
Tel.: (1-613) 230-2961. Fax: (1-613) 230-2400

Бл. п. Людмила Онуфрійчук
(1928 - 2010)

Виросла ще одна могила з рядів членства Союзу Українок Канади і громади православного Собору св. Покрови у Вінніпезі. Жалібно супроводили на вічний спочинок одну з визначних членок відділу ім. Кн. Ольги Людмилу Онуфрійчук - випровадили в далеку путь - у дорогу вічності.

Вона була глибоковіруючою християнкою та людиною доброго серця. Люся належала до тих людей, що живуть для громади, віддають свій час, труд і знання для розбудови суспільного життя, а зокрема Союзу Українок Канади і своєї рідної церкви. 29 березня 2010 року перестало битись серце світлої пам'яті Людмили, котра своїм відходом залишила в смутку сина Романа з дружиною Рітою Архиповою, близьку родину, друзів і велику церковну громаду.

Покійна Людмила народилася в 1928 році в Заверці (українські землі під Польщею) в родині судді Антона і Ольги Павлюків. Батьки переїхали в 1930 р. до Холма, де пройшло її безтурботне й безхмарне дитинство та юність, там здобула середню освіту. Напередодні Другої світової війни Людмила вийшла заміж за інженера Федора Онуфійчука. З незалежних від них причин в короткому часі вони покидають рідний край, переїхавши спочатку до Німеччини, а згодом до Канади. Тут почалося для них нове життя, побудоване на підвалинах спокою, любові до Бога, родини і друзів. Початки в Канаді не були легкі, але праця їх не лякала, тож вони зразу влилися в життя Української Православної Церкви і стали членами Собору св. Поркови Божої Матері. В Канаді народився їхній син Роман, тепер він професор університету Саймон Фрейзер у Ванкувері.

Людмила, ставши членкою Союзу Українок Канади, виконувала різноманітні обов'язки, дуже часто виголошувала доповіді на різні теми. Належала до церковного хору, часто виконувала сольові сопранові партії і своїм милозвучним голосом зворушувала серця присутніх. Господь наділив її небуденними здібностями розуму, знання і науки, і те глибоке знання було прикрасою її благородної душі. Наш нарід вірив, що люди, які упокоїлися на протязі Великоднього тижня заслужили собі у Всевишнього Творця особливу ласку і душі їхні будуть перебувати з душами праведників. Може це й правда, і можливо тому й саме в цей час Господь покликав до Себе Людмилу. Вона була завжди готова допомогти тим, що були в потребі, чи то нагодувати голодного, одягнути нагого, відвідати слабого, чи веселою і радісною усмішкою розвеселити сумного. Іншими словами, для всіх вона мала щире й ласкаве слово чи пораду, а тому її відхід це велика втрата.

Невблаганні Закони Божі, ми мусимо їм підкорятися. Приходить час і людина відходить з цього світу, залишаючи у великому смутку горем прибиту родину, приятелів, а з ними і ширшу громаду, яка може ще й не усвідомила до кінця кого втратила, але така Воля Божа. Спи спокійно, дорога Люсю, в гостинній канадській землі, яку ти так щиро полюбила і оцінювала.

В наших молитвах до Найвищого Творця Господа благаємо для Тебе вічного благословення і вічного спокою - спочинку аж до Другого Пришестя Христа. Хай Воскреслий Господь прийме Твою душу і оселить там, де праведні спочивають, а моїх кілька скромних думок нехай будуть китицею нев'янучих весняних квітів на твою свіжу могилу. Вічна Тобі Пам'ять!

Подруга Марійка З.

Please accept our donation of $25 in memory of our long time member, **Irene Yarmuch**, who passed away on February 11, 2010., at the age of 89.

Sally Lazarowich, Treasurer
UWAC, Olena Pchilka Branch
North Battleford SK

Please accept this donation of $50 to the Promin press fund in memory of my parents, **Michael and Tekla Tkaczyk**.

Lessia Slipchuk
Edmonton AB

Please accept this donation of $150 to the Promin press fund as an everlasting memory of our departed members **Mrs. Mary German**, deceased October 27, 2009 and **Mrs. Helen Starzynski**, deceased April 1, 2010.

Вічна їм пам'ять! May their memory be eternal!

UWAC, Daughters of Ukraine Branch
Regina SK

Please accept my donation of $50 in blessed memory of my mother, **Parania Hladyniuk** and my sister, **Mary Pizak**. Вічна їм пам'ять!

Natalia Hladyniuk
Niagara Falls ON

A Tribute in Memory of our Sister

DOROTHY MAJURY (MARKOWSKI)

Dorothy was born on January 20, 1921, on her parents' farm in Meacham, Saskatchewan - a prairie community 40 miles east of Saskatoon.

Dorothy knew her ancestral roots. Her parents were one of the original pioneers in establishing a community library, the Ukrainian Orthodox Church in Meacham and were generous and active participants in the founding of Petro Mohyla Institute in Saskatoon.

Dorothy resided at this Institute while attending the Teachers Training College. Those were the Second World War years and there was a shortage of teachers. Dorothy was on of the student-teachers who did not need to complete her teacher training course. In April, she was sent to Northern Saskatchewan to replace an enlisted male teacher.

Our beloved sister Dorothy was humble, gentle, kind and caring. She loved people. During her earlier years of teaching, she participated in local concerts, live amateur theatre roles and many CYMK festivals. She taught school in Saskatchewan, Alberta and Toronto, finishing her teaching career in Sherwood Park, Alberta.

While teaching in Lloydminster, Saskatchewan, Dorothy met her soul mate, Matt Majury, at a dance. They were married on July 26, 1958 in Saskatoon. They began their married life on Matt's farm, 16 miles south of Vermilion, Alberta. Dorothy got a teaching position in a rural school not far from their home, and Matt continued farming. In 1960, they left the farm and moved to Edmonton. Matt worked as a continuity writer for CFRN (FM) and Dorothy began teaching in Sherwood Park.

Dorothy was an avid sports fan. Football and horse racing were among her favourites. She was a generous contributor to charities. Her utmost environmental concern was Canada's conservation of water.

Matt's death in 1999 left a great void in Dorothy's life. She sold their house and moved to a condominium.

Throughout her life, Dorothy loved art in its many forms. She could recite from Taras Shevchenko's Kobzar at length, she loved music, the prairie sunsets, and the sound of a meadowlark brought her peace and joy. In her retirement years, her passion turned to painting in oils. This was a treasure and a legacy she left to us, her family.

In December 2008, Dorothy fell and broke her arm. This was the beginning of an ordeal. She spent the next seven months seeking treatments and therapies, which took a tremendous toll on her already failing health. She passed away on July 27, 2009.

The funeral service was held at the Evergreen Memorial Gardens Chapel in Edmonton on August 5, 2009, offi-

ciated by Fr. Patrick Yamniuk. Dorothy was laid to rest beside her husband.

A memorial lunch followed. Gloria Ferster, Dorothy's niece, gave a beautiful eulogy sharing some highlights of her aunt's life. MC Peter Markowski expressed sincere thanks and appreciation to Fr. Patrick for officiating, to the pallbearers and to all present for paying their respects, and to those who sent condolences and shared in our sorrow.

Dorothy was predeceased by her husband Matt Majury, her parents Anton and Anastasia Markowski, her sisters Annie (Mike) Trischuk, and Mary Markowski, and by brother Bill in infancy. She is survived by sisters Olga Hawrush and Kay Keaschuk, brothers Mike and Peter (Joan) Markowski, nieces and nephews, extended relatives and friends.

We mourn the loss of our beloved sister Dorothy, but she leaves us beautiful memories of a wonderful person who we will cherish forever.

May she rest in peace. Vichnaya Pamyat!

Submitted by the Markowski family with a donation of $200 in Dorothy's memory to the Promin Press Fund

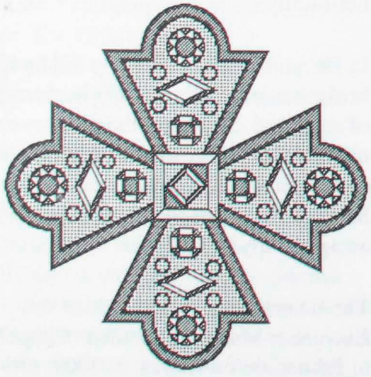

Наталя Базюк

Наталя Базюк, добре знана як довголітня і визначна членка української спільноти міста Едмонтону, упокоїлася в Бозі 8-го листопада 2009 р. на 91-му році життя.

Народилася Наталя 14-го лютого 1918 р. в родині піонерських заслужених громадських працівників Григорія і Марії (з роду Олекших) Михалишин в Едмонтоні, де жила все своє життя. В родині було двоє дітей, Наталя і молодший брат Богдан.

Родина Михалишинів були відданні та щирі працівники української церковної та культурної громади починаючи від 1912 р. Вони брали активну участь в громадському житті при Інституті ім. Михайла Гришевського (пізніше Інститут Св. Івана) і всі ці присвяти мали великий вплив на молоду Наталю. Вона з наймолодших літ брала участь в релігійно-громадському житті.

Natalia's parents involvement and commitment in the Ukrainian community greatly influenced her own future dedication to the Ukrainian community. When St. John's Ukrainian Orthodox parish was organized in 1923, her father Hryhory was one of the founding and charter members. Thus Natalia's membership and commitment to this continued for 86 years.

Natalia's mother Maria was a founding member of the Ukrainian Women's Association of Canada of St. John's Cathedral and Natalia as a member for 66 years.

Natalia attended Alex Taylor School where she played guard on the school basketball team, even once playing during half-time at an Edmonton Grads' basketball game.

Natalia kept busy taking piano lessons. Ukrainian dancing (some under Vasyl Avramenko), and Ukrainian classes, as well as taking an active role in the students' union at the M. Hrushevsky Institute. Having completed grade ten Royal Toronto Conservatory of Music in piano, she accompanied the students' orchestra at concerts as well as on weekly Ukrainian radio programs sponsored by the students' union over radio station CKUA. She participated in drama and choir, while continuing to accompany soloists and choirs at performances.

When the Edmonton branch of the Canadian Ukrainian Youth Association of Canada (CYMK) was organized in 1933. Natalia was elected as its first providnytsia and later served in other executive positions.

After completing high school at Victoria High School, and a secretarial course at Alberta College, Natalia was employed by the City of Edmonton as secretary in the Land Department and later the Welfare Department. At this time, she was on the executive of the

Edmonton Empire Opera Company which put on such performances as "The Bartered Bride", "The Bat" and "The Gypsy Baron" and actively participated as a dancer in all productions of the company.

During the Second World War Natalia was a charter member of the Ukrainian Girls' club, Zirka that sponsored various activities to collect money for parcels that were being sent to the Ukrainian Servicemen's Club in London, England. Members also assisted projects for the Red Cross and the Blood Donor Clinic. At this time she wrote countless letters to her brother Bohdan and others serving overseas.

Natalia met Walter Baziuk in 1938, shortly after his arrival in Edmonton. They were married June 5, 1943 at the original St. John's Ukrainian Orthodox Church and were blessed with 59 years of marriage, three children, nine grandchildren and nine great grandchildren. In 1981 Walter and Natalie received an honourary life membership from the parish. They were members and patrons of St. John's Institute in Edmonton, St. Andrew's College in Winnipeg, CYC Foundation, and the Ukrainian Museum of Canada in Saskatoon.

In 1943 Natalie joined the St. John's Cathedral branch of the Ukrainian Women's Association of Canada, and over the years served as corresponding and recording secretary, and convener and member of different committees within UWAC including the representative to the Edmonton Local Council of Women, the Anniversary Committee convener, Mother's committee, sadochok committee, Jr. CYMK, the cultural education committee, radio programming, the controlling committee, archives committee and many years as the chair of the Natalia Kobrynska Publications Fund committee. The UWAC St. John's Cathedral branch honoured Natalia for her long membership and contributions with a 25 year in 1969, and a 50 year pin and scroll in 1944, as well as bestowing honourary membership in 1986 for her continuous work in UWAC.

Natalia continued her UWAC involvement at the provincial level, serving as recording secretary, vice-president and cultural-education convener, and at the national level for 25 years as treasurer, vice-president, recording secretary, and convener of CYMK, International Affairs and publishing fund. As the first female leader in Edmonton of CYMK, this organization was near and dear to her heart. She was a Jr. CYMK advisor at St. John's and served as National Executive Jr. CYMK convener for four years. In 1967 Natalia and Walter donated the Baziuk Trophy to recognize the most active Jr. CYMK branch in Canada. Natalia was proud to be the Baba of two National CYMK presidents - David Makowsky and now Katrina Baziuk, and National Executive member Markiana Baziuk. As well, her daughter Marianne followed in her footsteps and was UWAC National Executive CYMK convener and National CYMK advisor for six years, and daughter in law Mary Ann now is a National CYMK advisor. Natalia was one of the writers of the CYMK history book (Sumkivski Stezky) published in 1988.

Natalia had a deep interest in Sunday School and was a Sunday School teacher for 27 years, and served as chairperson of the Sunday School committee. For over 36 years she sang in the church choir and also in the Dnipro choir.

Despite the countless hours Natalia devoted to her family and organizational activities, she made time for her own interests. Education was very important to Natalia and throughout her life she continued learning - classes through the University of Alberta Extension Department and St. John's Institute, as well as classes in knitting, embroidery, millinery, copper tooling painting and weaving. She was an executive member of the Ukrainian Weaver's Guild, serving as secretary and treasurer. She assisted in the publication of Mrs. Daria Yanda's weaving book "Ukrainian Weaving Patterns".

Natalia and Walter loved to travel - they traveled across Canada and the USA, to southeast Asia, the Middle East, Ukraine and throughout Europe. But the best trips were the ones to visit children and grandchildren. As Walter's health declined, they found it harder to continue their active lifestyle. Natalia lovingly cared for Walter until his passing in 2002. The past few years became more difficult for Natalia as her memory started failing. But her greatest pleasure was enjoying her children, grandchildren and great grandchildren.

Natalia's proudest achievement is the legacy she leaves behind through her family. Natalia and Walter were blessed with three children - daughter Lilia and her husband Very Rev. Richard Hawrish of Windsor ON; daughter Marianne and her husband Mitch Makowsky, and son Bill and his wife Mary Ann of Edmonton. Her nine grandchildren were her heart's delight and they will remember Baba for her continued interest in their activities and accomplishments - Richard and Ann Hawrish, Stephanie and Kevin Devries, Larissa and Paul Groch, Myron Makowsky, David and Gina Makowsky, Joanne and Jason Lemay, Paul Hawrish, and Katrina and Markiana Baziuk. Her nine great grandchildren - Julianna, Christina and Samuel Devries, Azaria and Zenon Groch, Jonah, Micah and Luke Makowsky, and Joshua Lemay were a

very special gift to her.

Natalia peacefully passed in her sleep on Sunday November 8, 2009. She is deeply missed by her children, grandchildren and great grandchildren, as well as by her brother Dr. Bohdan Michalyshyn, nieces and nephews. Our own special "Valentine" is at peace with her husband Walter, her parents Hryhory and Maria, and infant granddaughter Christine Hawrish.

Похоронні відправи відбулися у катедрі Св. Івана Хрестителя. У четвер ввечері 12-го листопада відправлено Парастас, а наступного дня - Чин Похорону. Відправляв митр. прот. Стефан Семотюк, а підчас Парастасу співав катедральний хор під проводом Мирослави Загарії.

Під час Парастасу і похорону у великій кількості брали участь членкині відділу Союзу Українок Канади при катедрі Св. Івана. Діючими труноносицями були внуки та племінники покійної - Дмитро і Павло Гавриш, Мирон і Давид Маковські, др. Іван і Петро Михалишин. Почесними труноносицями були Павло Грох, Кевин Левріз, Джейсон Лемий, Орест Васюта, Євген Олекшій і Володимир Малай. Тіло покійної покладено на вічний спочинок на цвинтарі Едмонтон Семетрі біля мужа Володимира і батьків Григорія і Марії Михалишин.

Після Панахиди відбулася братерська кава, а по похороні - поминальний обід. Внук Дмитро Гавриш перепровадив програму. Молитву провів митр. прот. Стефан Семотюк і від себе, і в імени Преосвященішого Владики Іларіона висловив сердечні співчуття родині. Др. Джералдін Наконечна висловила щирі співчуття від катедральної громади, а Доня Ковалишин від катедрального відділу Союзу Українок Канади. Внук Давид Маковський, в імени внуків і правнуків, з великою здібністю, пошаною і любов'ю говорив про свою бабу. Доні Лелія Гавриш і Маріянна Маковська поділилися споминами про маму.

При кінці, від родини, Маріянна подякувала; Владикові Іларіонові і о. Семотюкові за молитви і похороні відправи, хорові і дякові за спів під час похоронних відправ, почесним і діючим труноносицям, членкиням Союзу Українок Канади, всім учасникам за щире відношенням до мами і за участь у похоронних відправах, представникам організацій за вислови співчуття, членкам СУК при Катедрі й друзям які помагали в приготуванні обіду і братерської кави. Поминальний обід закінчено молитвою і спільним співом "Вічная пам'ять".

Бл. пам. Наталя була поважана і щира людина. Понад усе любила свою родину, допомагала дітям і внукам, та раділа з їхніх здобутків. Нехай добра пам'ять про нею залишиться між нами назавжди.

Нехай Господь Бог оселить душі покійної Наталії в Царстві Небесному. Нехай спочиває в любові і спокою. Вічна їй пам'ять!

За родину
Маріянна Маковська
- пожертва в сумі $100
на пресовий фонд "Променя"

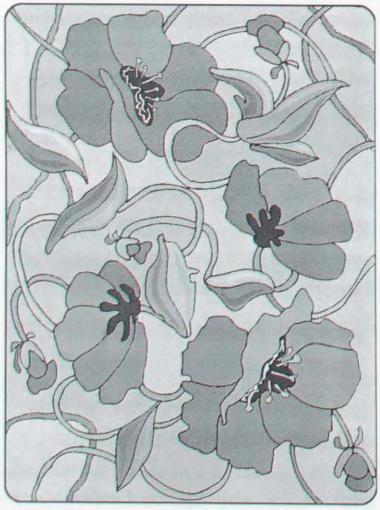

УМОМ Я БОГА НЕ ВІДЧУЮ

Люблю я Господа душею,
Люблю Його і серцем всім,
І все істотою своєю,
Собі про Нього розповім!

Я чую рухи скрізь Господні,
Я чую подихи весни,
І звуки Божі Великодні
Мені приносять тихі сни.

Я чую Бога кожним рухом
І в кожнім звуці чуткий Він,
І чую серцем, чую духом
Його в природі тихий дзвін...

Я Бога серцем і душею
Любовно чую й пізнаю,
А ум істотою своєю
Не бачить Бога і в Раю!

Митрополит Іларіон (Іван Огієнко) - 1960

продовження від ст. 4

міг опанувати себе і дрижав, ніби самотній осінній лист на деревині.

А крізь вікно він чув знову той самий Грицьків різкий голос:

Василю, будь мужчиною, а не помелом. Пішов, - хай іде! Якщо ти не міг його навчати, навчить чужа палиця, в'язниця. Бувши на твоєму місці, я плюнув би на все. Навіть не признавався б, що це мій син. Розумієш? . . . Махни рукою і викинь це з голови. Га, щоб я через отаких пройдисвітів хворів, от треба не мати голови. Пішов, - хай іде! . . . Туди йому й дорога! . . . - і сусідів голос затих.

Богдан стояв пі вікном і слухав. У хаті було тихо. Богдан стиснув кулаки і готовий був у тій хвилині вбігти до хати, схопити оцього ненависного сусіда і рвати його на кусні. Але його стримав батьків голос, який тихо сказав:

- Добре ти кажеш, Грицьку, але не знаю, чи ти зробив би так. З моєю дитиною може зробив би, бо це легко зробити. Це дитина чужа. Може і я з чужою дитиною міг би таке зробити, але Богдан - мій син . . . Моя дитина . . . Розумієш, моя . . . Це частина мого серця, моєї душі, а свого власного серця викинути з грудей не можна . . . Не можна, Грицьку, ніяк не можна, - казав батько тихим дрижачим голосом.

- Це вже не дитина, а парубіяка, якому треба кия, - проказав Грицько і Богдан бачив його, як він тримаючи руки в кишенях пройшовся по хаті від печі до столу.

- Ні, Грицьку, поки я батько, поки я живу, то він для мене дитина, хоча б літами був старий . . . Для батька і матері - це дитина, - казав зажурений батько.

Богдан не видержав. Він, ніби лютий звір, кинувся до дверей і опинився в знайомій кімнаті своєї хати. На кріслі сидів батько із зав'язаною рушником головою, а Грицько стояв біля столу, спершись плечем на стіну. Богдан готовйй був кинутися на сусіда і тут його рвати, топтати ногами, тягнути за волосся, але він зустрівся з поглядом свого батька. З тим самим поглядом, яким батько завжди дивився на нього ще змалку аж до тепер. Він нічого Богданові не сказав, а тільки дивився . . . І в Богдана все в душі перевернулося. Голова його закрутилася і він безсило впав біля батькових ніг.

- Тату! - казав він дрижачим голосом, - прости мені, що я був недобрий, що покинув тебе! . . . Тепер я знаю, що ти мене любиш . . . Прости і прийми мене додому. . .

- Сину мій, - казав батько і гладив невчесане Богданове волосся. - Сину, - казав знову те саме слово, бо чогось іншого не міг вимовити.

Богдан уткнув голову на батькові коліна і його плечі здригалися від плачу.

- Тату! . . . Тату! . . . казав він одне і те саме і чув, як чиїсь теплі руки беруть його обличчя, як хтось те обличчя витирає від сліз . . .

Він розплющив очі і побачив, що в хаті немає нікого. Пішли сусіди, навіть мати вийшла до кухні.

У кімнаті було їх тільки двоє - батько і син.

М. Подворняк
Календар Рідна Нива 1976

PROMIN SUBSCRIPTION FORM / ПЕРЕДПЛАТА НА ПРОМІНЬ

Give a Promin subscription as a gift to a friend or relative anywhere in the world OR
Use this form for a new or renewed subscription for yourself.

Gift _____ New Subscription _____ Renewed Subscription _____

Name _____

Address _____

City _____ Province _____ Country _____ Postal Code _____

If GIFT indicate from whom _____

Cheque or money order enclosed in the amount of $ _____ for _____ year(s) at $20 ($25) a year

Canada $25 a year, other countries $30 a year - В Канаді $25 на рік, в інших країнах $30 на рік

PROMIN - BOX 57268, JACKSON STATION, HAMILTON, ONTARIO, CANADA L8P 4X1

from our Readers
від наших Читачів

Congratulations on your 50th year of publication. I have been a subscriber since 1960 when the first issue was out and always look forward in the mail for the next month's issue. Have a good and happy year!

Rose Sopatyk
Saskatoon SK

Greetings from a dedicated Promin reader! Also, contgratulations on the 50th Anniversary of our great magazine Promin and the successful, interesting editing! I look forward to each month's edition, and truly hope it will be as interesting and rewarding reading for at least another 50 years. Keep up the good work.

Vera Stratychuk
Prince Albert SK

Щасти вам Боже ще скільке працювати і розвивати вашу невтомну працю журналу. Хай Бог Благословить вас всіх кріпким здоров'ям, потіхи з вашої праці на многії і многії літа.

В. Шевчук
Торонто

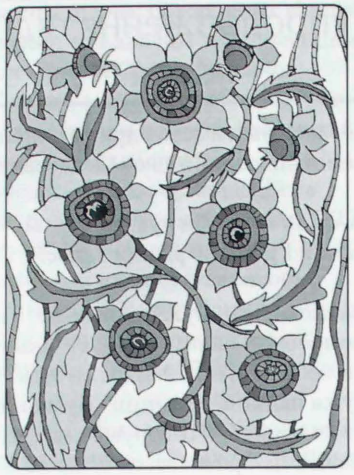

Дякую за вашу працю - чудовий журнал, цікавий інформативний. Я щоразу можу щось навчитися із нього. Ще раз дякую.

Олена Латишко
Etobicoke ON

RELIABILITY Since 1973
athens printing
COMPLETE IN HOUSE SERVICES
From Creative Design to Final Product
Black on White to Full Colour

PENNY SALE TICKETS
- Tickets of all Kinds
- Business Stationery & Forms
- Business Cards
- Labels & Stickers
- Brochures & Catalogues
- Newsletters & Booklets
- Invitations & Announcements
- Complete Bindery Services
- Layout & Graphic Design
- Also Continuous Forms

DIGITAL IMAGING
BLACK & WHITE FULL COLOUR

1480 Barton Street East, Hamilton, Ontario L8H 2W9
Tel: 905 549-6719 Fax: 905 549-7645 e-mail: info@athensprinting.ca

"A good book is the best of friends, the same today and forever."

- Martin Tupper -

Birchwood
Realty Services Inc., Brokerage

Doris-Ann Masnyk

OWNER/BROKER OF RECORD
MARKET VALUE APPRAISER

416-520-5290

dmasnyk@trebnet.com

Consistent and attentive professional real estate services

SMITH MONUMENT COMPANY LTD.

ANDREW LATYSHKO
PRESIDENT

BUS: (416) 769-0674
FAX: (416) 769-5677
TOLL FREE: 1-888-836-7771

349 WESTON ROAD
TORONTO, ONTARIO M6N 3P7

A FAMILY BUSINESS SINCE 1919

SHEVCHENKO FOUNDATION

THE UKRAINIAN CANADIAN FOUNDATION OF TARAS SHEVCHENKO

Helping Ukrainian Canadians since 1963

What does the SHEVCHENKO FOUNDATION represent?

- commitment to community
- financial assistance for cultural development
- sound administrative management
- security and stability
- an investment in community growth
- a lasting legacy for future generations

Support the Shevchenko Foundation so it can continue supporting our community!

www.shevchenkofoundation.com
or contact
Ukrainian Canadian Foundation of Taras Shevchenko
202-952 Main Street Winnipeg, Manitoba
R2W 3P4 Tel 1-866-524-5314

PAULINE MUDRY
2844 - 135 AVE
EDMONTON, AB
T5A 3S4 1-Jun-2009

PM40011733 R09580
Return Undeliverable Canadian Addresses to:
PROMIN
Box 57268, Jackson Station
Hamilton, Ontario,
Canada L8P 4X1